

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

इपेपर हेम

वर्ष २३, अंक २२२ । पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

कमर स्टोरी

निराशाबाट निस्कंदै नेपाल

सूचना प्रविधिको विकास, विश्वले गरेको प्रगति निखाल्दै हर्कको पुस्ताले देशभित्रैको आर्थिक असमानता र भिन्नभिन्न जीवनशैलीको कारण पता लगाएका छन् । राजनीतिक अस्थिरता र कुशासन, कमजोर अर्थतन्त्र र वैदेशिक रोजगारीको बाध्यता बुझेका युवा सामाजिक असमानताविरुद्ध एकजुट भएका छन् । ताकि मुलुकलाई निराशाबाट निकाल्न सकियोस् ।

जानकी पाठक र अरिमाता बम/मध्यान्ह

जेनजी विद्रोहका बेला नयाँ बानेश्वरस्थित संसद् भवनबाहिर प्रहरीसँग विवाद गर्ने ३० वर्षीय यमबहादुर केँडेल धेरै समयसम्म भाइल भए । सुरुमा प्रहरीसँगको भनाभनको भाषाले उनको मनोविज्ञानलाई धेरै हदसम्म संकेत गरेको थियो । 'हेलो सर, मेरो आँखामा डर देख्नुहुन्छ ? ठोक्ने भए गोली ठोक्नु । मार्ने भए मार्नु आनन्द त आउँछ । देशको बारेमा सोच्ने परेन, केँडेलले भनेका थिए, 'मेरो आत्मा भगवानले लानुहुन्छ । देशको चिन्ताले गर्दा अहिले पनि सुत्ने सकिने ।'

प्रहरीलाई आफ्ना आमाबुवा र देशबारे सोच भनिरहेका धादिङ त्रिपुरासुन्दरी-५ स्थित थापाकटेरीका उनै युवाले भन्दा एक महिनापछि १९ असोजमा आफ्नै ५५ वर्षीया आमा राममायाको हत्या गरे । उनी मादकपदार्थ र लागूऔषधको कुलतमा थिए ।

प्रहरी दमनमा संसद् भवनअघि २३ भदौमा स्कुल कजेलकै पोसाकमा युवालाई गोली लागेपछि जनआक्रोश सम्हालिसक्नुभएन । राजनीतिक दल र नेताहरू युवा आक्रोशको तारो भए । उनीहरूले वृद्धावस्थाका पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र तत्कालीन परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणालाई पनि छोडेनन् । आक्रोशसम्म ठिकै होला तर अमानवीयता चर्कै देखियो । भ्रष्टाचार वा अरु कुनै कारणले उनीहरू दोषी हुन् भने कानुनीराजमा कानुनबाटै कारबाही हुनुपर्छ । तर २२/२४ वर्ष उमेरका देखिने युवाले आरजुलाई लातिले हानेर लडाएको दृश्य भाइल छ । उनको कपाल तानिएको छ र निर्मम मुक्का प्रहार गरिएको छ । आन्दोलनकारी युवा सोच्छन्, 'तँ र कुकुरमा के फरक छ ?' निरीह आरजु भन्छन्, 'केही फरक छैन बाबु ।' देउवालाई पनि उसैगरी टाउकोबाट रगत बग्नेगरी कुटीपट गरिन्छ ।

पूर्वप्रधानमन्त्री फलनाथ खनालपत्नी रविलक्ष्मी चित्रकार भौतिकशास्त्रकी प्राध्यापक हुन् । खनाल एमाले अध्यक्ष हुँदा होस् वा प्रधानमन्त्री रहँदा उनी कतै विवादमा परिनन् । राजनीतिमा उनको खास चासो पनि देखिँदैन । तर २४ भदौमा नेतामाथिको आक्रोशमा उनै चित्रकार परिन् । ४० वर्ष प्राध्यापन गरेकी वृद्ध गुरुआमालाई युवाहरूले घरमै थुनेर आगो लगाए । जसोतसो उद्धार गरिए पनि उनले एउटा हात गुमाइन् । एयर एम्बुलेन्सबाट नयाँ दिल्ली लगेर उपचार गर्नुपर्‍यो ।

आन्दोलनका नाममा २४ भदौमा देशभर लुटपाट मच्चाइयो । भाटभटेनीमा घुसेर मानिसहरूले सामान ओसार । भाटभटेनीमै आगो लाग्दा जलेर मृत्यु भएका १२ जनाको अर्को सनाखत हुन सकेको छैन । नेपाल देश लुटे भनेर गरिएको आन्दोलनले मौका पाउनासाथ जोकोही लुटपाट गर्दा रहेछ भन्ने पुष्टि गरियो ।

यी परिदृश्यले नेपाली समाजको अहिलेको मनोविज्ञान फल्काउँछ । सामाजिक सञ्जाल हेर्दा थाहा हुन्छ, नेपाली समाज कति असामाजिक भइसकेको छ । कुनै शीर्ष नेताको बर्थ डेमा आउने रिप र चर्चित कलाकार अफ्रम महिलालाई गरिएको गाली हेर्दा समाजको ठुलो हिस्सा मानसिक समस्याले ग्रस्त देखाउँछ । त्यसमा युवाको संख्या ठुलो छ । अनि असन-इन्द्रचोकका भिडभाड सडक र गल्लीदेखि गाउँघरका पातला बस्तीसम्म एउटै स्वर छ, 'नेपालमा भविष्य छैन ।' >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

१ सय ७१ मेडिकल सूचीकृत

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ५ मंसिर

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षण गर्न १ सय ७१ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई सूचीकरण गरेको छ । छनोट भएका १ सय ७१ मध्ये राजधानीका तीन जिल्लामा १ सय ४२ र राजधानी बाहिरका ७४ जिल्लामा २९ वटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन् ।

विशेषज्ञ समितिबाट अनुगमन प्रतिवेदन अध्ययन भई सिफारिस भएका स्वास्थ्य संस्थालाई सूचीकरण गर्ने मन्त्रीस्तरबाट कार्यात्मक ३० गते निर्णय भएको हो । हाल प्रधानमन्त्री सुशीला

कार्कीले मन्त्रालयको नेतृत्व लिएकी छन् ।

मन्त्रालयले जारी गरेको नयाँ कार्यविधिको मापदण्ड पूरा गर्ने १ सय ७१ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई सूचीकरण गरिएको हो । मन्त्रालयले यसपटक मापदण्ड पूरा नगरेका २९ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई सूचीकरणबाट हटाएको बताएको छ । उनीहरूले वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारको स्वास्थ्य परीक्षण गर्न पाउने छैनन् ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयका तत्कालीन अतिरिक्त सचिव दीपेन्द्रमण सिंह नेतृत्वको कार्यदलले पेस गरेको मापदण्डअनुसारको प्रतिवेदनको आधारमा मन्त्रालयले स्वास्थ्य परीक्षणका मापदण्ड

थप गरेर उपकरण पनि थप गरेपछि मन्त्रालयले अनुगमन गरेको थियो । श्रम मन्त्रालयका प्रवक्ता पित्तम्बर घिमिरेले सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाले पहिलेको भन्दा प्रमाणिक स्वास्थ्य परीक्षण प्रतिवेदन दिने अपेक्षा गरिएको भन्दै स्वास्थ्य संस्था चिकित्सक र श्रमिक सबैलाई जिम्मेवार बनाइएको बताए । >>> पृष्ठ २ मा

कार्कीले सच्याइन् ओलीको निर्णय साढे सात वर्षपछि गृह मातहत गुप्तचर

मुकुन्द लामिछाने, मध्यान्ह
काठमाडौं, ५ मंसिर

प्रधानमन्त्री मातहत रहेको राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग (राश्वि) गृह मन्त्रालय

गुप्तचर संस्था राश्वि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयअन्तर्गत रहने उल्लेख थियो । अहिले त्यही व्यवस्था संशोधन गर्न अध्यादेश जारी भएसँगै गृहमन्त्री मातहत आएको हो ।

२०७४ साल फागुन १९ मा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रधानमन्त्री कार्यालय मातहत रहने व्यवस्था गरेका थिए । सो निर्णय अन्तरिम सरकारकी प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले सच्याउँदै विभागलाई पुनः गृह मन्त्रालय मातहत रहने व्यवस्था गरेकी हुन् । शुक्रवार राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले

नेपाल विशेष सेवा ऐन २०४२ संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश जारी गरेसँगै साढे सात वर्षपछि गुप्तचर संस्था गृहअन्तर्गत रहने व्यवस्था कायम भएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ ।

यसअघि सरकारले राश्विका साथै राजस्व अनुसन्धान विभाग र सम्पत्ति शुद्धीकरण विभाग पूर्ववर्ती अवस्थामै फर्काउने निर्णय गरेको थियो । अन्य विभाग पूर्ववर्ती रूपमा फर्किए पनि कानुनी अडचनका कारण राश्वि भने प्रधानमन्त्री कार्यालय मातहत नै थियो । साढे सात वर्षअघि गृह मातहत रहँदा बेकाम बनेको आरोप लगाउँदै गुप्तचरलाई प्रधानमन्त्री कार्यालय मातहत ल्याएको थियो । यसवीचमा गुप्तचर निकायको काम भने प्रभावकारी देखिएन । >>> पृष्ठ २ मा

SiddharthaBark
NPL
NEPAL PREMIER LEAGUE
Powered by Ncell
आजको खेल

बिहान
११:०० बजे
अपराहन
४:०० बजे

कान्छी राक्स
कान्छी राक्स
कान्छी राक्स
कान्छी राक्स

मातहत ल्याइएको छ । विशेष सेना ऐनको दफा ४ मा प्रस्ट रूपमा नेपालको

मातहत रहने व्यवस्था गरेकी हुन् । शुक्रवार राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले

कभर स्टोरी

निराशाबाट निस्कंदै नेपाल

विश्वविद्यालयका बेन्च खाली र अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भरिभराउ हुन थालेको धेरै समय भइसकेको छ। आफ्नो जमिन बाँधो राखेर मरुभूमिमा सिँचाई गर्न जाने ती मजदुर पक्कै

पनि हार मानेरै हिँडेका होलान् ! नेपालमा पढाइअनुसारको जागिर छैन, खेती गरेअनुसारको बजार छैन। उत्पादक र उपभोक्ताबीचको दूरी कम गर्न

राज्यले पहल गर्नुपर्ने हो, त्यसमा सम्बन्धित निकाय मौन भएपछि आममानिस आजित त हुने नै भए। बडामा पियनको जागिर खानलाई नेताको चाकडी गर्नुपर्ने स्थितिबाट हैरान भएका

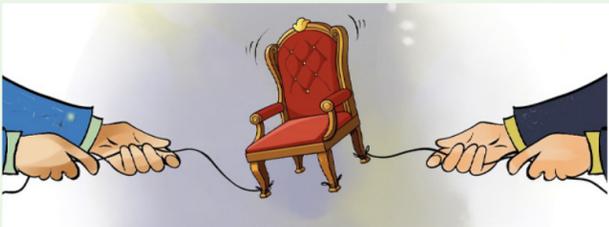
युवापुस्ताले यही देशमा भविष्य देख्न मुस्किल त हुने नै भयो। पछिल्लो जेनजी आन्दोलनमा पोखिएको आक्रोश त्यसैको परिणाम भएको विश्लेषण गरिन्छ। आन्दोलन आवश्यक थियो

थिएन, सफल भयो भएन त्यसको मूल्यांकन हुँदै गर्दा। तर आन्दोलनमा देखिएका दृश्यले युवापुस्तामा कुन हदसम्मको निराशा रहेछ भन्नेचाँहि छरप्रस्ट पारिदिएको छ।

राजनीतिक अस्थिरता र कुशासन

■ पाँचै वर्ष सरकार कहिल्यै चलेन

■ बहुमत प्राप्त गरेका दल सग्लो रहेनन्

देशको राजनीति आमनेपाली जनताको आशा र भरोसाको केन्द्र हो। तर नेपालको राजनीति जहिले पनि अस्थिर देखिन्छ। प्रजातन्त्र आउनुभन्दा पहिले होस् वा गणतन्त्रपछि नेपाली जनता शासनसत्ता र नेतृत्वबाट कहिले पनि खुसी हुन सकेका छैनन्। नेपालमा सरकार कहिले पनि टिकेन। गठबन्धनको सरकार नटिक्नु स्वाभाविक हो तर विगतको इतिहास हेर्ने हो भने बहुमतको सरकार पनि आफ्नो पूर्णकार्यकालसम्म अडिन सकेको छैन। २०१७ सालमा जर्ननिर्वाचित प्रधानमन्त्री विपी कोइराला नेतृत्वको दुई तिहाइको सरकारलाई राजा महेन्द्रले अपदस्थ गरी शासनसत्ता हातमा लिएपछि दलीय राजनीतिमा अस्थिरताको यो शृंखला सुरु भएको हो। करिब ३० वर्षको संघर्षपश्चात् २०४६ मा प्रजातन्त्र पुनर्स्थापना र ४७ सालमा चुनाव भयो। चुनावबाट बहुमत प्राप्त दल नेपाली कांग्रेसले पाँच वर्षको शासनकाल पूरा हुन दुई वर्ष बाँकी हुँदै संसद विघटन हुन पुग्यो। संसद विघटनपछि संसदको ठुलो दल नेकपा एमालेका नेता मनमोहन अधिकारीको नेतृत्वमा सरकार गठन भयो। त्यो पनि सफल हुन सकेन। राजनीतिक अस्थिरता, संसद विघटन र पुनर्स्थापनामै अलिफैले नेपाली राजनीतिमा ५६ सालमा निर्वाचन भयो। यो चुनावमा कांग्रेसले बहुमत ल्यायो तर प्रधानमन्त्री फेरिहरुने प्रक्रियाले भने निरन्तरता पाइरह्यो। कृष्णप्रसाद भट्टराई, गिरिजाप्रसाद कोइराला र शेरबहादुर देउवा यसै समयमा प्रधानमन्त्री भए। देउवाले यसै अन्त्योलाकै बीच संसद विघटन गर्ने प्रस्ताव राजा ज्ञानेन्द्रसमक्ष पेश गरे र संसद विघटन भयो। यसबाट नेपाली राजनीतिले अस्थिरताको फरक कोर्स सुरु गरेको राजनीतिक विश्लेषकको बुझाइ छ।

त्यसपछि नेपालमा सुरु भइरहेको आन्दोलन र संघर्षले २०६३ सालमा प्रतिनिधि सभाको पुनर्स्थापना भयो। त्यसभन्दा पछि का अवस्था फन् खिँचातानी र लुछाचुडीमै विचित्रको देखिन्छ। २०६४ सालको निर्वाचनमा तत्कालीन माओवादीले बहुमतनजिक भए पनि सफल हुन सकेन। २०६९ सालमा भएको चुनाव, २०७४ सालमा भएको चुनाव, २०७९ सालमा भएको चुनावबाट चयन भएका नेता, दल र नेतृत्व लगभग असफल देखिएका छन्। राजाको शासनदेखि जनताले आफैले चुनेका प्रतिनिधिको शासनबाट नेपाली जनता आजित भइसकेका छन्। इतिहासदेखि वर्तमानसम्म

नेपालको बहुमत प्राप्त दल कहिले पनि आफ्नो कार्यकालभरि सग्लो रहेन।

राज्यसत्ता जहिले पनि पहुँचवालाको हातमै रहिरहेने विकृत परम्पराबाट आजित जनताले देशप्रति आफ्नोपन महसुस गर्न नसकेको अभियन्ता खगेन्द्र सुनारको टिप्पणी छ। उनका अनुसार, नेपालमा भएको पछिल्लो समयको राजनीतिक परिवर्तन र जेनजी आन्दोलन पनि त्यसैको उपज हो। सत्ताकेन्द्रित राजनीति, दबाव र प्रभावमा परेर काम गर्ने शैलीले जनताको मनमा चोट परेको छ। अपेक्षावमोजिम काम नभएपछि जनतामा छाएको निराशा नै जेनजी आन्दोलनमा देखिएको आक्रोश हो। आन्दोलनपछि नागरिकस्तरबाट गठित सरकारको कार्यशैलीबाट पनि जनता खुसी हुन नसकेको अवस्था छ। 'यो सरकार पनि परम्परागत सरकारकै बाटोमा हिँड्न खोजेको आरोप लाग्न थालेको छ। तथापि केही आशा र भरोशा अझै जीवित छ, हेरेस खाइहाल्नुपर्ने अवस्था छैन,' सुनार भन्छन्।

देशको राजनीतिले युवामा बढेको निराशा कम गर्न केही पहल गरेको जस्तो देखिन्छ तर दीर्घकालीन योजना बन्न सकेका छैनन्। प्रजातन्त्रपछिको यो ७६ वर्षको अवधिमा समेत जनतामा उही कुण्ठा देखिनुले जनभावना बुझ्न नेपालको राज्य र नेतृत्व असफल भएको सुनारको बुझाइ छ। नेपाल बहुजातीय र बहुभाषिक देश हो, जातीय, लैंगिक र पहिचानका आधारमा हुने भेदभावले नेपालप्रति उपेक्षित समुदाय जहिले पनि निराशा छन्। 'म दलित समुदायको हकहितका लागि आवाज उठाउँदै आएको छु, आज पनि राज्यबाट दलितमाथि दोस्रो दर्जाको नागरिकको व्यवहार गरिन्छ, १३ प्रतिशत दलितको वसोवास भएको देशको सत्तामा कहिले पहुँच पुगेको छैन, ती व्यक्ति त स्वतः निराशा हुने नै भए नि,' उनी थप्छन्, 'कसैले बोल्न दिँदैनन्, बोले पनि सुन्दैनन्, आफ्नै देशमा कृहिरोभिन्न हराएको कागजस्तो भएर बाँच्नुपर्दा निराशा त भइन्छ, यही निराशा चिर्न पहल हुँदै छ।'

विचार र सिद्धान्त मिल्नेभन्दा अपराध लुकाउन मिल्नेमैले गर्दा, राजनीति भागबन्डा मिलाउन जोसुकैसँग मिल्ने, चुनावी गठबन्धन गर्ने, सरकार बनाउने र गिराउने खेलले आमजनता दिक्क भएका छन्। आफूलाई टिकाउन जे पनि गर्ने जुन प्रवृत्ति नेपालको राजनीतिमा देखिएको छ, यसले युवा पुस्ता मात्र नभई नेपालीहरू चिन्तामा छन्।

कमजोर अर्थतन्त्र र वैदेशिक रोजगार भ्रष्टाचार सूचकांकमा नेपाल

■ यस वर्ष १०७औं स्थानमा ■ गत वर्ष १०८औं स्थानमा

नेपालको अर्थतन्त्रलाई धान्ने बलियो आधार विप्रेषण अथवा रेमिट्यान्स हो। गएको एक वर्षमा १७ खर्बभन्दा बढी रेमिट्यान्स नेपाल भित्रिएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले सावर्जनिक गरेको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को तथ्यांकअनुसार रेमिट्यान्स आप्रवाह १९ दशमलव २ प्रतिशतले बृद्धि भई १७ अर्ब २२ अर्ब २७ करोड पुगेको हो। फट्ट हेर्दा यो नेपालको आर्थिक बृद्धिका लागि राम्रो देखिए पनि दीर्घकालीन रूपमा यसले नेपालको विकासमा असर पुऱ्याउँछ। विदेशबाट पैसा नेपाल आएको मात्र होइन नेपालबाट कति थ्रम विदेशका लागि प्रयोग भएको छ भन्ने कुरा मुख्य हो। विदेशमा बस्ने नेपालीले 'नेपालमा केही गर्ने वातावरण नभएर विदेश आएका हौं' भन्ने वाक्यलाई नेपालको राजनीतिले मनन गर्नुपर्ने देखिन्छ। दक्ष जनशक्ति विदेश जाने, नेपालमा बस्ने वातावरण छैन भनेर आक्रोशित व्यक्तिहरूले विदेश नै पहिलो माध्यम हो भन्दै प्रचार गरिरहेने प्रवृत्तिले विदेश जानेको लहर बढेको छ। विदेश जाने संख्या गनेर र नेपालमा भित्रिने रेमिट्यान्सको हिसाब गरिरहेका ह्याल गर्नुपर्ने कुरा के हो भने, साँच्चै नेपालमा केही गर्न नसकिने नै हो त ? नेपाल केही हदसम्म अर्थतन्त्रमा कमजोर भए पनि यहाँ केही गर्न सकिँदैन भन्ने भाष्य गलत भएको अर्थविद् डा. चन्द्रमणि अधिकारी बताउँछन्। पछिल्लो समयका युवाहरूमा रोजगारीको अभाव र देशमा व्याप्त भ्रष्टाचार पनि तनावको कारक बन्न पुगेको छ।

यसका साथै युवा पुस्ता विश्व बन्नुको अर्को कारण आर्थिक बृद्धिदर घट्नु पनि हो। विश्व बैंकको तथ्यांकले सन् २०११/१२ देखि २०२४/२४ सम्म नेपालको औसत आर्थिक बृद्धिदर ४ दशमलव ३ प्रतिशत रहेको देखाएको छ। सन् २०२२/२३ मा युवा बेरोजगारी दर २२ दशमलव ७ प्रतिशत पुगेको पनि विश्व बैंकको तथ्यांकमा उल्लेख छ। जुन दक्षिण एसियामा सर्वाधिक मध्येको एक हो। अझै भदौ २३ र २४ को विश्वले सन् नभई नेपालीहरू चिन्तामा छन्।

यसका साथै युवा पुस्ता विश्व बन्नुको अर्को कारण आर्थिक बृद्धिदर घट्नु पनि हो। विश्व बैंकको तथ्यांकले सन् २०११/१२ देखि २०२४/२४ सम्म नेपालको औसत आर्थिक बृद्धिदर ४ दशमलव ३ प्रतिशत रहेको देखाएको छ। सन् २०२२/२३ मा युवा बेरोजगारी दर २२ दशमलव ७ प्रतिशत पुगेको पनि विश्व बैंकको तथ्यांकमा उल्लेख छ। जुन दक्षिण एसियामा सर्वाधिक मध्येको एक हो। अझै भदौ २३ र २४ को विश्वले सन् नभई नेपालीहरू चिन्तामा छन्।

२०२५/२६ मा आर्थिक बृद्धिदर २ दशमलव १ प्रतिशतमा फर्ने प्रक्षेपणसमेत विश्व बैंकले गरेको छ। देशको अर्थतन्त्र कमजोर हुँदा विकास निर्माणका काम त परे जाओस् सामान्य जीवनशैली बाँच्न पनि असहज हुन्छ। यस्तो अवस्थामा युवापुस्तामा भौतिक भविष्य सम्बन्धित निराशा पैदा हुनु स्वाभाविक देखिन्छ।

युवापुस्ताको तनाव र आक्रोशको अर्को मुख्य कारण भ्रष्टाचार मानिएको छ। जेनजी आन्दोलन पनि त्यसकै उपजका रूपमा रहेको छ। ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलको तथ्यांकअनुसार भ्रष्टाचार गर्ने देशको सूचकांकमा नेपाल १०७औं स्थानमा छ। गत वर्ष ३५ अंकसहित १०८औं स्थानमा रहेको नेपाल यस वर्ष एक अंक कम भएर ३४ अंकले १०७औं स्थानमा पुगेको हो।

भ्रष्टाचार, सुशासन र घुसखोरीसम्बन्धी सर्वेक्षण तथा प्रश्नावलीको विश्लेषणका

आधारमा ट्रान्सपरेन्सीले गरेको सर्वेक्षणबाट पछिल्ला १२ वर्षको अवधिमा नेपालको सिपिआई स्कोर र वरीयता हालसम्मकै उच्च देखिएको छ। विगतका वर्षमा नेपालको अर्थतन्त्र कमजोर भए पनि जेनजी आन्दोलनका कारण देशको अर्थतन्त्रमा फन् ठुलो समस्या आउने अर्थविद् डा. अधिकारी बताउँछन्। आन्दोलनका कारण गरिबी बढेर रोजगारी घट्ने बताउँदै उनले राजस्व, उत्पादन र युवामा निराशा बढेको बताएका हुन्। देशको उद्योगधन्दा बन्द हुने, लगानीको सुनिश्चितता नहुने र लगानीका लागि कर्जा प्रवाहमा हुने भ्रमेमालाले पनि युवाहरू नेपालमा बस्न मन गर्दैनन्। उद्योगधन्दा सञ्चालनमा राज्यबाट हुनुपर्ने सहजीकरणमा पनि राजनीतिक प्रभाव, एकै कामका लागि वर्षौसम्म बेहोर्नुपर्ने भ्रमेमालाले सिप र क्षमता भएका युवा पनि नेपालमा बसेर काम गर्न डराउने स्थिति छ।

सामाजिक दबाव र कमजोर मानसिकता

■ डिजिटल थकानले जेन्जी प्रोटेस्ट

■ युवाले खोजे सामाजिक भूमिका

देशमा व्याप्त बेरोजगारी, भ्रष्टाचार र कुशासनले युवा पुस्तामा आक्रोश मात्र नभई असन्तुष्टि र मानसिक तनाव पनि देखिन थालेको छ। कुनै व्यक्ति असामान्य बन्नु, असामान्य व्यवहार गर्नु उसको व्यक्तिगत समस्या हुन सक्ता तर त्यो समस्याको लहरो नेपालको राजनीति र समाजसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुन्छ। समाजको दबाव र देशको परिस्थितिले व्यक्तिको आर्थिक र पारिवारिक जीवन जोडिएको हुन्छ। यही समस्या कालान्तरमा अपराधसम्म पुग्ने गरेको मनोविद् मधुविलाश खनाल बताउँछन्।

निराशाकै कारण व्यक्तिले अपराध गर्छ भन्नेभन्दा पनि समाजमा हुने हत्या हिंसा र अपराधका घटनाले मानिसमा असुरक्षाको भावना पैदा हुन्छ, त्यही भावना निराशाको कारण बन्न पुग्छ। हत्या, हिंसा र बलात्कारजस्ता घटनालाई राजनीतिक पहुँचका आधारमा दबाउने, पीडकलाई उन्मुक्ति र पीडितलाई अफ बढी सामाजिक दबाव दिने नेपालको कमजोर न्यायप्रणालीले व्यक्तिको मनस्थिति कमजोर भएको देखिन्छ।

समाजको दबाव र राज्यको बेवास्ता, जसले गर्दा मानिसहरूले आत्महत्याजस्तो गलत कदम चाल्ने गरेको प्रहरीको तथ्यांकले देखाएको छ। प्रहरी प्रधान कार्यालयका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा आत्महत्या गर्ने मानिसको संख्या ६ हजार ९ सय ७४ रहेको छ भने २०८०/८१ मा बढेर त्यो संख्या ७ हजार १ सय ९४ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा भने यस्तो संख्या ६ हजार ८ सय ५२ रहेको छ। पछिल्लो समय मानिसमा निराशा बढ्दा हुने आत्महत्याले आत्महत्याका घटना घट्ने गरेको बताउँछन् मनोविद् खनाल। सामाजिक सञ्जालमा युवापुस्ताले अधिक समय खर्चेका कारण पनि उनीहरूमा निराशा, चिडचिडाइत बढेको उनको भनाइ छ। 'सोसल मिडियाका कारण बालबालिका साइबर विलडमा पनि परिरेका छन्। जेन्जी प्रोटेस्ट पनि डिजिटल थकानले गर्दा भएको जस्तो देखिन्छ,' खनालले भने। उनले पछिल्लो समयका बालबालिकाहरूले आफ्नो पहिचानको खोजी गर्दा आफूलाई रिक्तो पाएको महसुस गर्ने गरेको पनि बताए। 'मेरो रोल के हो त ? मलाई अरुले कसरी हेरिरेका छन्। यसकारणले पनि जोखिमपूर्ण व्यवहारमा बालबालिका थाहै नपाई पनि होमिएको देखिन्छ,' खनाल भन्छन्।

समाजमा भइरहेका विभिन्न किसिमका द्वन्द्व देखा हाघो भविष्य कता जाँदै छ ? भन्ने प्रश्न युवापुस्ताले आफैसँग गरिरहेको पनि उनी बताउँछन्। साथै आफ्नो रूचि नभएको अध्ययन, काम गर्नुपर्दा पनि युवामा नैराशयता देखिएको मनोविद् खनालको भनाइ छ। यस विषयमा परिवारबाट पनि दबाव सिर्जना हुँदा मानसिक अवस्थामा नकारात्मक असर पर्ने र त्यसले तनाव, निराशा बढेर आत्महत्याको बाटोसमेत रोज्ने गरेको उनले बताए। यस्ता समस्या रोकन वा न्यूनीकरण गर्न विद्यालयस्तरबाटै सामाजिकीकरण जस्ता व्यावहारिक कुरामा जोड दिई अध्ययन गराइनुपर्ने, अभिभावकले पनि रूचिअनुसारको अध्ययन वा काम गर्न आफ्ना सन्तानलाई सहयोग गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ। यसका साथै देशमा रहेको दक्ष जनशक्तिको पहिचान गरेर रोजगारीको सिर्जना गरिदिन सरकार तत्पर रहनुपर्नेमा उनले जोड दिए। युवा पुस्तालाई सम्बोधन गर्ने खालका कार्यक्रम ल्याउनुपर्नेमा पनि उनको जोड छ। बालबालिका र युवा पुस्तालाई तनावमुक्त जीवन जिउन सिकायो भने समाज सभ्य बन्ने उनको भनाइ छ।

देश बनाउन समय खर्चिने युवापुस्ता भट्टी र चौतारोमा बसेर देशले केही दिएन भन्दै दिक्क भएका छन्। बेरोजगारी यसको मूल जड हो। नेपालमा पढाइअनुसारको काम नपाउने, ठाउँमा मान्छे भयो भने पहुँचकै आधारमा ठुला पोस्टमा नियुक्त हुने तर क्षमतामा भएर पनि सामान्य मान्छे छायाँमा पर्ने प्रवृत्ति छ। जसले गर्दा युवाहरू कुलतमा फस्ने, आपराधिक कार्यमा संलग्न हुने गरेको तथ्यांक छ। निराशाले मनोरोग नै निस्त्वाउने मनोविद् खनालको टिप्पणी छ।

आक्रोश पोख्ने माध्यम बन्यो सञ्जाल

घट्टो नेपालको आर्थिक बृद्धिदर, विश्वको खराब सूचकांकभित्र नेपाल पर्नुले केही हदसम्म नेपालका जनता खुसी छैनन् भन्ने तथ्य प्रस्तुत गर्न सक्ता तर नेपालको सामाजिक सञ्जालमा पुराना दल र नेताप्रतिको असहिष्णु टिप्पणीले यसलाई प्रमाणित नै गर्छ। पुराना दलका कुनै शीर्ष नेताले जन्मदिनमा कुनै पोस्ट गरेको छ भने त्यसमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली लेखेको संख्या उल्लेख्य हुन्छ। नेपालका जनता अफ भनौं युवा पुस्ता पुराना दल र नेताले नै देश विगारे, यिनैले देश लुटे भन्नेमा छन्। सामाजिक रूपमा अश्लील गालीगलौचमा उत्रिने पुस्ता जुनसुकै भए पनि ऊ मानसिक रूपमा कमजोर भएको मनोविद्हरूको

बुझाइ छ। देशभित्रको व्याप्त निराशाले व्यक्तिभित्र आक्रोश भरिदिएको हुन्छ। आक्रोश व्यक्त गर्ने ठाउँ नहुँदा उसले सजिलो माध्यम सामाजिक सञ्जाललाई प्रयोग गर्छ।

देउवा दम्पतीले कुटाइ खाँदा 'ठिक पच्यो' भनियो। कुट्टाई गरेको भिडियो सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट भइसकेपछि 'यिनीहरूलाई यस्तै हुनुपर्छ' भन्ने कमेन्ट गर्ने मानिसको संख्या र त्यही भिडियो सेयर गरेर बाहवाहै बटुले पनि दर्जनौंमा देखिए। अलि पाका उमेरका कोही नेताको मृत्यु नै भए पनि बल्ल मन शान्त भयो भन्ने जमात पनि ठुलो छ। भदौ २३ गते आन्दोलनमा गोली चल्नुहुँदैन थियो, नहुनुपर्ने भयो तर

त्यसको आक्रोशले २४ गते देश जलाइयो र भनियो बल्ल आनन्द भयो। जलाउनमा आमनागरिकदेखि उच्च दर्जाका कलाकारसम्म देखिए। एकथरीले देशका प्रशासनिक संरचनादेखि अन्तर्राष्ट्रियस्तरका होटल र सुपरमार्केटमाथि आक्रमण हुँदासमेत यो घटनाबाट भाइरल भइन्छ भन्दै तस्वीर र भिडियो लिई सञ्जालमा पोस्ट्याए। अर्काथरीले तिनी फोटा र भिडियोलाई सेयर गर्दै आक्रोश खुसीमा बर्दाएको स्टारस राखे। त्यो आक्रमणबाट भएको क्षतिले आफ्नो निराशाको पूर्ति भयो भन्नेहरू मानसिक रूपमा कमजोर हुने गरेको मनोविद् खनालको बुझाइ छ। सामाजिक सञ्जालको गलत प्रयोगले युवाहरू गलत बुझाइको सिकार भएका

छन्। अभियन्ता सुनार भने देशलाई मात्र आफ्नो सम्भरे हुँदैन, देशले आफ्नो सम्भिएन भने हरेक नेपाली विक्षिप्त हुनु स्वाभाविक भएको बताउँछन्। आजको युग प्रविधिको युग हो। प्रविधिले विश्वलाई आफ्नै हल्केलाभित्र अटाइदिएको छ। हल्केलामा रहेको विश्वलाई हेर्दै हुँकेका नेपाली युवाले त्यहाँको रहनसहन र विलासी जीवनशैलीको सिको गर्न खोज्नु स्वाभाविक हो। नेपाल प्राकृतिक रूपमा जति धनी भए पनि आर्थिक रूपमा कमजोर अर्थतन्त्र भएको मुलुक पनि हो। विकसित देशसँग तुलना गर्दा हामी किन त्यस्तो हुन सकेनौं भन्ने आक्रोशले जोकोहीलाई निराशा बनाउँछ। आफ्नो धरातल

हेर्ने हो भने नेपाल युवा पुस्ताले भनेको जस्तो निराशा भइहाल्नुपर्ने अवस्थामा नरहेको अर्थविद् डा. अधिकारीको बुझाइ छ। उनी सरकारलाई मात्र आजको युवाले दोषी बनाएर रोजगारीको अभाव भइरहेको भाष्य बनाइरहेको कुरा गलत भएको बताउँछन्। भन्छन्, 'नेपालमै लगानी गर्ने क्षमता हुँदाहुँदै पनि विदेश जानेको जमात सानो छैन। यहाँ केही गर्नु नखोज्ने अति नेपालमा केही हुन्न भन्ने गर्छन्। हुनलाई त गर्नुपर्छ।' महत्वकांक्षा मात्र बढी नराखेर देशमा सम्भावना हुँदाहुँदै पनि वैदेशिक रोजगारीमा नगर्दा देशमै थ्रम गर्न उनले युवापुस्तालाई आग्रहसमेत गरे।

विदेश..

नयाँ कार्यविधिको सूचीकृत संस्थाले हेपाटाइटिस बी र सी, मलेरिया, सुगर, टाइफाइडसहित रक्त परीक्षण गर्दा सिचिसी, इएसआर, प्लेटलेट, क्षयरोग परीक्षण गर्दा छातीको एक्स-रे, मांसपेशी

र हड्डीका समस्या, क्यान्सर, मधुमेह, मुटुरोग, म्यान्टोसस परीक्षण, स्पुटम एएफबी, मिर्गौला परीक्षण गर्दा सिरम युरिया, क्रियाटिनिन श्वासप्रश्वास, छायाका रोगसमेत परीक्षण गर्नुपर्ने प्रावधान छ।

कार्कीले..

राजनीतिक तथा शक्ति स्वरूपमा उपयोग हुँदै आएको राश्विका कर्मचारीहरूले गत जेनजी आन्दोलनले शासनसत्ता ढाल्ने र मुलुक ध्वस्त बनाउने योजनाको पहिचान गर्न सकेन। त्यस घटनापछि गुप्तचर

निकायप्रतिको विश्वास घट्टो छ। सो निकायको औचित्यमाथि सरोकारवालाहरूले प्रश्न उठाएका छन्। पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीले आफ्नो पालामा प्रधानमन्त्री कार्यालयमा गुप्तचरी निकायले लिएर पनि यही समयमा जेनजी प्रदर्शनको सूचनामा यो युनिट निकम्मा

देखियो। यसअघि १५ चैत २०८१ मा भएको राजावादी प्रदर्शन होस् वा ललितपुरको बालकुमारी घटनामा मन्त्रीको गाडी जल्नेदेखि दुई युवाको ज्यान गएको घटना होस्, कुनैमा पनि गुप्तचरीको सूचना प्रभावकारी नभएको टिप्पणी भइरहेको छ। त्यस्तै २०७९ फागुनमा

गोंगबुको लोत्से मलमा भएको लुटपाट र आगजनीमा पनि यो युनिटले सशक्त सूचनामा पहुँच पुऱ्याउन सकेको थिएन। यो निकायलाई चरम राजनीतिकरण र शक्तिशालीहरूले उपयोग गर्दा आरविको हैसियत गुम्दै गएको सुरक्षाविदले टिप्पणी गरेका छन्।

सकसमा कांग्रेस

विभाजनबाट बचाउन मध्यमार्गी प्रयास

डा.शेखर कोइराला
नेता, नेपाली कांग्रेस

प्रतिनिधिको हस्ताक्षर भेरिफाइटर लाउदा कांग्रेस विभाजनको संघारमा पुग्छ । त्यसैले नियमित महाधिवेशनको कार्यालिका ल्याइयो । नत्र केन्द्रीय समितिले नै विशेष महाधिवेशनको निर्णय गरेर जानुपर्छ । मध्यमार्गी एजेन्डामा छु ।

पूर्णबहादुर खडका
कार्यवाहक सभापति

विगतमा पनि कांग्रेस टुक्रियो, त्यसैले अहिले विवादभन्दा सहमतिले निष्कर्षमा पुग्नुपर्छ, मैले प्रयास गरिरहेको छु । एक ठिकाण गएर मुलुकको समस्या समाधानमा लाग्नुपर्छ ।

जीवन शर्मा / मध्यान्ह काठमाडौं, ५ मंसिर

देशकै पुरानो लोकतान्त्रिक दल नेपाली कांग्रेस अवधिक महाधिवेशनको विषयलाई लिएर तनावमा छ । विपदि गएको देशको राजनीतिक अवस्था संख्याएर आमनिर्वाचनमा फर्कत व्यवस्थाको रक्षा र नागरिकको अवस्था सुधारमा योगदान गर्नुपर्ने कांग्रेस आन्तरिक फेमलामा फसेको छ ।

खासगरी कांग्रेस सभामा यतिबेला १५औं महाधिवेशनको कार्यतालिका ल्याउन विषयमा नेताबीच गम्भीर असहमति देखिएको छ । संस्थापन पक्षले आगामी आमचुनावपछि मात्रै पार्टीको महाधिवेशन गर्नुपर्ने अडानबाट टसमस छैन । संस्थापन इतर समूहका नेताहरू भने निर्वाचनअघि १५औं महाधिवेशन गर्नुपर्ने पक्षमा छ ।

गत असोज २८ गतेबाट जारी केन्द्रीय कार्यसमिति बैठकमा महाधिवेशनका सम्बन्धमा दुई प्रस्ताव पेस भएका थिए । कात्तिक १९ गतेको बैठकमा महामन्त्री गगन थापाले पुस १६ देखि १९ गतेसम्म महाधिवेशन गर्नुपर्ने प्रस्ताव पेस गरेका थिए । त्यसै दिन थापाको प्रस्तावलाई काउन्टर दिँदै सहमहामन्त्री महेन्द्र यादवले वैशाख २० देखि ३० गतेसम्म महाधिवेशन गर्ने प्रस्ताव पेस गरेका छन् । महामन्त्री थापाको प्रस्ताव इतरसमूहले र सहमहामन्त्री यादवको प्रस्ताव संस्थापन समूहले समर्थन गरेपछि विवाद चर्किएको छ । विवाद मिलाउने नेताहरू पटकपटक अनौपचारिक छलफलमा बसे पनि कुनै निष्कर्षमा पुग्न सकेका छैनन् । कार्यवाहक सभापति पूर्णबहादुर खडका, महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्मा लगायत पदाधिकारीले विवाद निरूपण गर्न मध्यमार्गी बाटोबाट सहमति जुटाउने प्रयास असफल भएको प्रचारविभाग प्रमुख मीन विश्वकर्माले बताए ।

महामन्त्रीद्वय गगन थापा- विश्वप्रकाश शर्मासहितका नेता तत्काल विशेष महाधिवेशन बोलाउने तयारीमा जुटेका छन् । विशेष महाधिवेशनको

माग गर्दै ५४ प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिले केन्द्रीय समितिमा पेस गरेको हस्ताक्षरमाथि समेत राजनीति भइरहेको छ । महाधिवेशन प्रतिनिधिको हस्ताक्षरलाई नजरअन्दाज गर्न नहुने भन्दै महामन्त्रीहरूले विशेष महाधिवेशनलाई निर्विकल्प एजेन्डा बनाइसकेका छन् । 'चुनाव अगाडि नियमित महाधिवेशन नहुने करिव पक्का भएपछि हामीले विशेष महाधिवेशनको विकल्प खोज्ने भिन्दौं,' केन्द्रीय सदस्य प्रतिमा गौतमले भनिन् । तर केही नेताहरूले महामन्त्री-सहमहामन्त्री दुवै प्रस्ताव र विशेष महाधिवेशनसमेत मिलाएर मध्यमार्गी बाटो अपनाउनुपर्ने पक्षमा छन् । त्यसमा पार्टीभित्रको इतरसमूहका नेता डा. शेखर कोइराला, सहमहामन्त्री महालक्ष्मी उपाध्याय, जीवन परियार, बर्दी पाण्डे लगायत नेता छन् । मध्यमार्गीबाट विवाद समाधान गर्ने प्रयासमा यी नेता सक्रिय छन् । ५४ प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिको हस्ताक्षरसहितको मागलाई वेवास्ता गर्न नसकिने भन्दै नेता डा. शेखर कोइरालाले नियमित महाधिवेशन नगर्ने हो भने केन्द्रीय समितिबाटै विशेष महाधिवेशनको निर्णय गरेर जानुपर्ने बताए । उनले मध्यमार्गीसँग भने, 'मैले २०८२ को मंसिरभित्र १५औं महाधिवेशन गर्नुपर्ने एजेन्डामा निरन्तर लागिरहे,' नेता कोइरालाले भने, 'तर उक्त मितिमा महाधिवेशन हुन सक्ने अवस्था टरिसक्यो । अझै पनि नेताहरू तयार हुँदा पुस मसान्तभित्र नियमित महाधिवेशन गर्न सकिन्छ । यदि नियमित

महाधिवेशन गर्न तयार नहुने हो भने केन्द्रीय समितिले विशेष महाधिवेशनको निर्णय गरेर जानुको विकल्प छैन । यसले मात्रै पार्टी सग्लो रहन्छ ।' महामन्त्री गगन थापा-विश्वप्रकाश शर्मासहित इतर समूहका नेताहरूले विशेष महाधिवेशनका माग गर्दै देशभरका ५४ प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिको हस्ताक्षर असोज २९ मै दत्ता गराइसकेका छन् । नियमित महाधिवेशन गर्दा विशेष महाधिवेशनको मागसमेत सम्बोधन हुने इतर पक्षका नेताहरूको भनाइ छ । तर नियमित महाधिवेशन नगराउँदा विशेष महाधिवेशन माग गरिएको तीन महिनाभित्र अनिवार्य भेला बोलाउनुपर्ने कांग्रेसको विधानमा व्यवस्था छ ।

विशेष महाधिवेशनका लागि संस्थापन पक्षले हस्ताक्षरकर्ताहरूको रजु गर्ने र संख्या हिसाव गरेर अघि बढ्ने विकल्प समेत अघि सारेको छ । सो विकल्पबारे कांग्रेसले सोच नहुने नेता कोइरालाले बताए । उनले भने, 'हस्ताक्षर भेरिफाइटर लामा कांग्रेस विभाजनको संघारमा पुग्छ । कि नियमित महाधिवेशनको कार्यतालिका ल्याइयो नत्र केन्द्रीय समितिले नै विशेष महाधिवेशनको निर्णय गरेर शतप्रतिशत नै विशेष महाधिवेशन पक्षधर भएपछि पार्टीलाई फुटबाट बचाउन सकिन्छ । म त्यही मध्यमार्गी एजेन्डामा छु ।'

कार्यवाहक सभापति पूर्णबहादुर खडकासहितका नेताहरूले भने २०८३ तयार हुँदा पुस मसान्तभित्र नियमित महाधिवेशन गर्न सकिन्छ । सभापति शेखरबहादुर

देउवानिकट २८ केन्द्रीय सदस्यले भने चुनावअघि महाधिवेशन गर्नुपर्ने मागसहित पार्टी नेतृत्वलाई दबाव दिएका छन् । शुक्रवार सभापतिलाई भेटेर चुनावअघि नै महाधिवेशनको वातावरण बनाइदिन आग्रह गरेको नेता राजन केसीले बताए । उनले देउवालालाई भनेका छन्, 'जेनजी आन्दोलनपछि फरक परिस्थिति बनेकाले कांग्रेस रूपान्तरण भएर जानुपर्छ । चुनावअघि महाधिवेशन हुँदा नयाँ नेतृत्व, नयाँ नीति र कार्यक्रमले पार्टीलाई फाइदा पुग्छ ।'

विशेष महाधिवेशन र वैशाखमा महाधिवेशन हुनुपर्छ भन्ने कुरा स्वीकार नहुने उनको भनाइ छ । जवाफमा सभापतिले आफूले कार्यवाहक जिम्मेवारी दिइसकेको भन्दै पार्टी एकताबद्ध हुनुपर्नेमा जोड दिएका केसीले बताए । 'मैले कार्यवाहक दिइसकेको छु, तपाईंहरूले राख्नुभएको कुरा ठिकै छ । अरु नेताहरूलाई भन्नुस् । पार्टी एकताबद्ध होस्, कुनै मतमुटाव र विखण्डन नहोस्,' सभापति देउवाको भनाइ उद्धृत गर्दै केसीले भने । यथास्थितिमा चुनावमा जान नसकिने कुरा अधिकांश नेताहरूको मत छ । केन्द्रीय समितिका करिव ६० प्रतिशत नेताहरू चुनावअगावै महाधिवेशनको पक्षमा उभिए पनि संस्थापनका केही नेताहरूले तत्काल निर्णय रोक लगाएर बसेका छन् ।

कार्यवाहक सभापति खडकाले भने सहमतिको प्रयास भइरहेको बताएका छन् । उनले भने, 'विगतमा पनि कांग्रेस टुक्रियो, त्यसैले अहिले विवादभन्दा सहमतिले निष्कर्षमा पुग्नुपर्छ, मैले प्रयास गरिरहेको छु । एक ठिकाण गएर मुलुकको समस्या समाधानमा लाग्नुपर्छ ।' शनिवार हुने केन्द्रीय समितिको बैठकमा सबैलाई मान्य हुने प्रस्ताव ल्याउने तयारी भइरहेको उनको दाबी छ । तर शनिवारको बैठकले निर्वाचन आयोगमा पार्टी दर्तावाहेक कुनै निर्णय नगर्ने कतिपय नेताहरूले बताएका छन् । शनिवारको निर्वाचनमा दलदर्ताको निर्णय गरेर फेरि सन् संकेत देखिएको छ ।

समग्र विकासका लागि एआई अपरिहार्य : सञ्चारमन्त्री

काठमाडौं/मस-सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री जगदीश खरेलले देशको समग्र विकासका लागि आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) अपरिहार्य रहेको बताएका छन् । काठमाडौंमा आयोजित 'एआई फर इन्क्लुसिभ ग्रोथ: विन्डिङ नेपाल एआई रेडी फ्युचर' कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री खरेलले एआईको विकास र प्रयोगलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको स्पष्ट पारे ।

सञ्चारमन्त्री खरेलले व्यापक डिजिटल साक्षरता मार्फत डिजिटल विभाजनलाई कम गर्न एआईबाट अधिकतम लाभ लिनसक्नुपर्नेमा जोड दिए । मन्त्री खरेलले सरकारले 'एआई नीति २०८२' को निर्देशन अनुसार राष्ट्रिय एआई काउन्सिल र राष्ट्रिय एआई सेक्टर स्थापना गरिसकेको जानकारी दिए ।

उनले एआईको प्रयोग सबैका लागि समावेशी, नैतिक, सुरक्षित र लाभदायक हुनुपर्छ भन्ने सरकारको स्पष्ट दृष्टिकोण रहेको बताए । 'हाम्रो देशको एआई सम्बन्धी दृष्टि स्पष्ट र सिद्धान्तमा आधारित छ,' सञ्चारमन्त्री खरेलले भने, 'हामी एआई प्रविधिको प्रयोगलाई समावेशी, नैतिक, सुरक्षित र सबैका लागि फाइदाजनक बनाउने लक्ष्यमा प्रतिबद्ध छौं ।'

मन्त्री खरेलले सरकारको रणनीति डिजिटल साक्षरता विस्तार गरी डिजिटल विभाजन अन्त्य गर्ने, महिला, युवा र सीमान्तकृत समुदायलाई सशक्तीकरण गर्नेमा केन्द्रित रहेको बताए । उनले नागरिकको डेटा गोपनीयता र अधिकारको रक्षा गर्दै जिम्मेवार आविष्कारलाई प्रोत्साहन गर्ने वातावरण बनाउन सरकार प्रतिबद्ध रहेको उल्लेख गरे । उनले अगाडि थपे,

'हामी कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा र पर्यटनजस्ता महत्वपूर्ण क्षेत्रमा एआईको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइरहेका छौं । साथै, एआईबाट सिर्जित आर्थिक अवसर सबैले उपयोग गर्न सक्नु भनेर स्टार्टअपलाई प्रोत्साहन गर्ने अनुकूल वातावरण तयार गर्दैछौं ।' उनले यो महत्वाकांक्षी लक्ष्य सरकार एकैले पूरा गर्न नसक्ने भन्दै निजी क्षेत्र, प्राज्ञिक वर्ग र अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारको सहकार्यमा जोड दिए । नेपाल र भारतबीचको गहिरो मित्रताले यस सहकार्यका लागि बलियो आधार प्रदान गरेको उल्लेख गर्दै मन्त्री खरेलले अनुसन्धान, सीप विकास र ज्ञान आदानप्रदानमा सहकार्यलाई थप गहिरो बनाउनुपर्ने बताए ।

चन्द्रनिगाहपुरमा ठुलो परिमाणमा ट्रामाडोल बरामद

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्यान्ह रौतहट, ५ मंसिर

रौतहटको चन्द्रनिगाहपुर क्षेत्रमा प्रहरीले विशेष अपरेसनका क्रममा ठुलो परिमाणमा प्रतिबन्धित लागुऔषध ट्रामाडोल बरामद गरेको छ । शुक्रवार राति गरिएको चेकजाँचका बेला एक मोटरसाइकल छाडेर तस्कर फरार भएको प्रहरीले जनाएको छ । शुक्रवार राति करिव ८ बजेतिर चन्द्रनिगाहपुरस्थित चपुर चोकबाट बजारतर्फ गइरहेको ना २५ प ६२८ नम्बरको कालो पल्सर मोटरसाइकललाई शंकाको आधारमा रोकिन सकेत गरिएको थियो । प्रहरी देखेपछि चालकले गति कम गर्दै मोटरसाइकलको लेगाईमा भण्डार्याइएको भोला सडकमै फालिदिएर अंधारोलाई

उपयोग गर्दै फरार भएका थिए । प्रहरीको तत्काल पड्याएर पनि ती युवा उम्किन सफल भएका थिए । पछि भोला खोल्दा ठुलो परिमाणमा प्रतिबन्धित लागुऔषध ट्रामाडोल फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ । मोटरसाइकल नम्बर प्लेटका आधारमा धनीको विवरण संकलन, फरार व्यक्तिको पहिचान तथा तस्करी सञ्जाल पत्ता लगाउन जिल्लाभर खोजी अभियान तीव्र बनाइएको छ ।

एमालेले घोषणा गर्‍यो 'नेसनल भोलेन्टियर फोर्स'

काठमाडौं/मस-नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमालेको राष्ट्रिय स्वयंसेवक फोर्स (नेसनल भोलेन्टियर फोर्स) (एनभिएफ) केन्द्रीय 'कमाण्ड' घोषणा गरिएको छ ।

एमाले जनसंगठन समन्वय संयन्त्रद्वारा शुक्रवार काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलगायत नेता तथा कार्यकर्ताको उपस्थितिमा सातै प्रदेशका प्रतिनिधित्व रहने गरी 'कमाण्ड' घोषणा गरिएको हो । पुष्पराज श्रेष्ठको संयोजकत्वमा एघार सदस्यीय टोली रहेको छ ।

संयन्त्रका संयोजक भानुभक्त ढकालले फोर्सको केन्द्रीय सचिवालय र केन्द्रीय काँमिटी सदस्यको नाम घोषणा गरे । टोलीमा सहसंयोजकसहित केशव रोका, लव अधिकारी यादव, जयराम लामा, विदुर शर्मा, सागर भट्ट, सञ्जीव धिताल, विनिता काफ्ले रहेका छन् । टोलीलाई पार्टीका अध्यक्ष ओलीले वधाई दिँदै सपथसमेत गराए ।

फोर्समा पार्टीका विभिन्न जनसंगठनबाट प्रतिनिधित्व हुने र ती संगठनबाट जिम्मेवारी लिइसकेका व्यक्तिलाई पनि समावेश गरिने नेता ढकालले बताए । कार्यक्रममा एमालेका पोलिटब्युरो सदस्य महेश बस्नेतले सामाजिक सुरक्षाका लागि फोर्सले काम

गर्ने बताए । गत असोज १५ गते भक्तपुरको गुण्डुमा उक्त फोर्स घोषणा कार्यक्रममा केन्द्रीय टोली सार्वजनिक गर्ने जनाइएको थियो । उक्त कार्यक्रममा बोल्दै ओलीले आगामी दिनमा उक्त फोर्सले एमालेप्रति विमर्त राखेहरूको समेत सुरक्षा दिने दाबी गरे । पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीले यो कसैकाविरुद्ध नभइ

हिंसा र अराजकताविरुद्ध गठन गरिएको बताए । यसले जनधनको रक्षा, औद्योगिक प्रतिष्ठानको सुरक्षामा सहयोग पुऱ्याउने उल्लेख गर्दै उनले सुरक्षा निकाय र सामाजिक संस्थासँग मिलेर काम गर्ने बताए । अध्यक्ष ओलीले विघटित प्रतिनिधिसभाको पुनःस्थापनाबाट मुलुकको राजनीतिक विकास हुन्छ भन्ने पार्टीको अडान दोहोर्‍याए ।

जेनजी प्रदर्शनका घाइतेको वर्गीकरण सुरु

काठमाडौं/मस- जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंले 'जेनजी' प्रदर्शनमा घाइते भएकाहरूको वर्गीकरण सुरु गरेको छ । शुक्रवार राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टरमा प्रदर्शनका घाइतेको चोटपटकको गम्भीरताअनुसार वर्गीकरण सुरु गरिएको हो ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयमा सिफारिसका लागि पठाइने जानकारी उनले भने, 'हामी पारदर्शी ढंगले नै घाइतेको वर्गीकरण गर्छौं ।

सरकारको नीतिअनुसार हामीले काम गरिरहेका छौं, यहीअनुसार घाइते भएका ७७ जना जिल्लामा घाइतेको वर्गीकरण गरेरमा सरकारलाई सहज रूपमा विवरण प्राप्त हुनेछ ।' प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौडेलका अनुसार अस्पतालमा उपचाररत घाइतेलाई अस्पताल पुगेर वर्गीकरण गर्ने र सिफारिस गरेर पठाउने जानकारी गराए ।

मुलुकलाई निकास दिन डा. रावलको आग्रह

धनकुटा/मस- नवगठित नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीमा आवद्ध डा.भीम रावल र नेपाली कांग्रेस (विपी)का नेता कर्णबहादुर मल्लबीच धनकुटामा शुक्रवार भेटवार्ता भएको छ । नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीमा आवद्ध भएपछिको डा.रावलको पहिलो सुदूरपश्चिम भ्रमणका क्रममा नेता-कार्यकर्ताहरूको भीड लागेको थियो । सुदूरपश्चिम प्रदेशसभाका पूर्व सदस्य मल्लले डा.रावलसँगको भेटघाटमा सुदूरपश्चिमवासीको आशा जोगाउँदै

विद्यमान राजनीतिक र सामाजिक संकटबाट मुलुकलाई चडि निकास दिन आग्रह गरेका छन् । डा.रावलले सुदूरपश्चिममा वाम आन्दोलनको नेतृत्व गर्दै नेकपा (आन्धो)को उपाध्यक्ष र मुलुकको उपप्रधानमन्त्रीको भूमिका निर्वाह गरेका थिए । तर अध्यक्षमा प्रतिस्पर्धा गरेको प्रतिस्पर्धा कारण केपी शर्मा ओली नेतृत्वको नेकपा (एमाले)ले उनलाई पार्टीबाट निस्कासन गरेको थियो । त्यसपछि उनले मातृभूमि

जागरण अभियान गठन गरेका थिए, जुन अभियान अहिले नवगठित नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीसँग एकीकृत भइसकेको छ । भ्रमणका क्रममा डा.रावलले मुलुकमा विद्यमान समस्याको समाधानका लागि सबै राजनीतिक दल र राष्ट्रवादी शक्तिहरूलाई एकताबद्ध भएर अघि बढ्नुपर्ने आवश्यकता औल्याएका छन् । भेटघाटमा नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीका सुदूरपश्चिम प्रदेशस्तरीय नेताहरू र कार्यकर्ताहरूको पनि उपस्थिति रहेको थियो ।

धनकुटामा माइक्रो दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु, १४ घाइते

प्रवेश बिष्ट/मध्यान्ह विराटनगर, ५ मंसिर

काठमाडौंबाट संखुवासभाको खाँदवारी जाँदै गरेको माइक्रो बस धनकुटाको पाँचवासमा दुर्घटना हुँदा एक जना महिलाको मृत्यु भएको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनकुटाका प्रवक्ता डिएसपी राजन कार्कीका अनुसार बा ४ ख ५५०२ नम्बरको सप्तकोशी कम्पनीको हायस माइक्रो अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा संखुवासभा सभापोखरी-२ की ८२ वर्षीया सावित्रा कालाखत्रीको मृत्यु भएको हो । पाँचवास नगरपालिका-५, भैसेस्थित मध्यपहाडी लोकमार्गमा माइक्रो सडकबाट करिव ७०

मिटर तल खसेको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनापछि घटनास्थलमा इलाका प्रहरी कार्यालय पाँचवासका प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईको कमाण्डमा प्रहरी टोली पुगेर घाइतेहरूको उद्धार गरेको थियो । उद्धार गरिएका सबै

घाइतेहरूलाई विभिन्न सवारीसाधनमार्फत जिल्ला अस्पताल धनकुटा लगेरिएको थियो । दुर्घटनामा परी धनकुटा महालक्ष्मी-३ प्रहरी जवान सुजता गिरी, संखुवासभा सिलिचुङ-३ को सगीता राई र नरेन्द्र राई, संखुवासभा पाँचखपन-९

पुस्तक-समीक्षा

औंसीको जुन : अहंकारको अन्त्य र सत्यको खोजी

'औंसीको जुन' केवल एउटा उपन्यास मात्र नभई समय, समाज र मानवीय चेतनाको दस्तावेजका रूपमा अवतरित भएको छ । यसले युगको संवेदना, मान्छेको पीडा र प्रेमका विविध आयामलाई कलात्मक ढंगले प्रस्तुत गरेको छ ।

रामराज केसी

नेपाली साहित्यले यथार्थका विविध आयामलाई कलात्मक रूपान्तरणमाफत समाज, समय र व्यक्तिको अन्तरसम्बन्ध उजागर गर्दै आएको छ । विशेषगरी उपन्यास विद्याले सामाजिक र सांस्कृतिक परिवर्तनमा मानव चेतनाको जटिलता र संवेदनशीलतालाई प्रष्ट पार्ने शक्त माध्यमका रूपमा काम गरेको छ । यसै सन्दर्भमा चन्द्रलाल तामाङको 'औंसीको जुन' नेपाली उपन्यास जगतको एक उल्लेखनीय कृति हो, जसले प्रेम, संघर्ष र सामाजिक चेतनालाई मनोवैज्ञानिक तथा दार्शनिक धरातलमा स्थापन गरेको छ ।

सिन्धुलीको गोलन्जोर-४ मा जन्मिएका तामाङ परम्परागत संस्कृतिको आदर गर्दै आधुनिक चेतनासँग निभिकतापूर्वक सिर्जनशीलता पोख्ने शक्त साहित्यकार हुन् । उनको लेखनीमा लोकजीवनको गहिरो बोध, मानवीय संवेदना र विचारको सौन्दर्य सन्तुलित रूपमा अभिव्यक्त हुन्छ । उनको सिर्जनाले परम्परा र आधुनिकताको सुन्दर संगम प्रस्तुत गर्दै समग्र नेपाली साहित्यलाई नूतन चेतना प्रदान गर्छ । उनको हालै प्रकाशित 'औंसीको जुन' उपन्यास अहंकारको अन्त्य र आत्मसाक्षात्कारको कथा हो । मानवीय पीडा, भ्रम, घृणा र यथार्थबीचको द्वन्द्वलाई लेखकले अन्तरचेतनाको तहमा खोलेका छन् । मानिसको अन्तरचेतनाबाट उत्पन्न विचार नै आत्मबोध र सत्यतर्फको यात्रा हो भन्ने धारणा यस कृतिले उजागर गर्छ । यस उपन्यासमा मौनतालाई प्रतिरोधको रूप, प्रेमलाई अस्तित्वको खोज र आत्मबोधलाई समयको गतिशीलताका रूपमा चित्रण गरिएको पाइन्छ । यसरी उपन्यासमा केवल मनोरञ्जन वा घटनाको विवरण मात्र नभई नेपाली समाजको संरचनात्मक द्वन्द्व, मानव अस्तित्वको वैदिक संघर्ष र सांस्कृतिक चेतनाको गहिरो दर्शन छ ।

उपन्यासको संरचनात्मक संरचना

उपन्यास संरचनात्मक दृष्टिले बहुआयामिक र व्यवस्थित छ । यसमा व्यक्तिगत, पारिवारिक, सामाजिक र नैतिक आयामहरूलाई स्पष्ट अनुक्रममा प्रस्तुत गरिएको छ । उपन्यासको प्रारम्भ नारायण बासुको बाल्यकालको सम्झनासँगै जीवनको नयाँ यात्रा र संघर्ष, किशोर अवस्थामा विपरीत लिंगप्रतिको आकर्षण र त्यसले निम्त्याएका प्रगतिशील आयाम, यसबीच गीता पात्रको प्रवेशले नारायणको जीवन नदीभै सलल अगाडि बढेछ । राजनीति र त्यसले पारेको प्रभावको विरफार हेमा पात्रमाफत गरिएको पाइन्छ । गीताको जीवनमा सुवास नामको पात्र प्रवेश भएपछि कथाले नयाँ मोड लिन्छ । यही मोड कथाको मियो बन्दै अगाडि बढ्छ ।

कथाको उत्कर्ष नायकको आत्मबोध, क्षमा र पुनर्मिलनमा देखिन्छ । विदेशमा रहँदा नायकले गरेको गल्ती र त्यसको परिणामसँग जुधेर उनले आफ्नो अहंकार नष्ट गर्दै जीवन पुनर्निर्माण गर्छन् । उत्कर्षले कथा

भावनात्मक र नैतिक रूपमा सशक्त बनाउँछ । गीतामाफत परिवारमा स्थायित्व, सुवासको स्वास्थ्य सुधार र पारिवारिक मेलमिलाले कथा समाधानतर्फ अग्रसर हुन्छ, जसले पाठकमा समाजशास्त्रीय, नैतिक र भावनात्मक सन्तुलनको अनुभव गराउँछ । कथा बहुआयामिक छ । यसले व्यक्तिगत पक्ष (नारायणको आमा, नारायण, गीताको जीवन संघर्ष, आत्मबोध, पुनर्मिलन-मुख्य विषयसँग जोडिएका छन् । संरचना केवल घटनाको क्रम मात्र नभई नारीको शक्ति, प्रेम, क्षमा, समाज र नैतिक आचरणलाई एकीकृत ढाँचामा प्रस्तुत गर्छ । विषयगत दृष्टिले सुसंगत, व्यक्तिगत, पारिवारिक, सामाजिक र नैतिक आयाम क्रमबद्ध तर सजीव ढंगले प्रस्तुत गरिएको छ, जसले कथालाई केवल मनोरञ्जनात्मक नभई वैदिक, समाजशास्त्रीय, नैतिक र मनोवैज्ञानिक दृष्टिले प्रभावकारी बनाएको छ ।

सिद्धान्त र दृष्टिकोणबाट नियाल्दा

औंसी अन्धकारको रूपक हो भने जुन आशाको प्रतीक हो । यसले नेपाली समाजको अस्तित्ववादी द्वन्द्व-अन्धकार र आशाबीचको संघर्षलाई मूल रूप दिन्छ । 'औंसीको जुन' उपन्यासलाई समाजशास्त्रीय दृष्टिकोणले हेर्दा व्यक्तिगत मात्र नभई पारिवारिक र सामाजिक संरचनासँग गहिरो रूपमा जोडिएको देखिन्छ । नारायणको विदेश बसाइ, युवामा विदेश-मलान्यासवादी जीवनशैली र परिवारप्रतिको दूरीले देखाउँछ कि व्यक्तिगत असफलता सामाजिक संरचनाबाट पनि प्रभावित हुन्छ । गीता यहाँ सामाजिक स्थायित्व र जिम्मेवारीको प्रतिमूर्ति हुन् । आमा, गृहिणी र सहचरीका बहुआयामिक भूमिकामाफत उनले परिवारलाई सन्तुलनमा राखिन् । यसले नारीको योगदान, शक्ति र सामाजिक उत्तरदायित्वलाई स्पष्ट पार्छ ।

नारायण-गीताविचको पुनर्मिलन केवल व्यक्तिगत प्रेम मात्र नभई सामाजिक न्याय र सहिष्णुताको प्रतीक हो । यसले नारी-पुरुष समानता, दुवैको बराबरी जिम्मेवारी र परिवारको महत्त्वलाई उजागर गर्छ । कथाले देखाउँछ कि समाजमा सहकार्य, क्षमा र मानवता अनिवार्य मूल्य हुन् । यसरी कथाले परिवार, समाज र व्यक्तिगत जीवनबीचको अन्तरसम्बन्ध प्रष्ट पार्छ । प्रेम, सेवा र जिम्मेवारीको संयोजनले सामाजिक न्याय र सहिष्णुताको आदर्श प्रस्तुत गर्छ ।

सुवासको उद्योगतापूर्ण जीवन, रक्सी-चुरोटमा डुबाइ र परिवारप्रतिको जिम्मेवारीमा असफलता कथाको अंशयो पक्ष हो, जसलाई गीताको प्रेम, सेवा र समर्पणले उज्यालो बनाउँछ । गीता यहाँ आमा, साथी, चिकित्सक र प्रेरकका बहुआयामिक रूप प्रस्तुत गर्दै नारीको शक्तिशाली तर संवेदनशील सौन्दर्य प्रकट गर्छन् । प्रेम, क्षमा र पुनर्मिलन

कथाको सौन्दर्यात्मक उत्कर्ष हुन् । नारायण-गीताको पुनर्मिलन केवल व्यक्तिगत सम्बन्धको पुनर्स्थापना होइन, यो जीवनको नैतिक र सौन्दर्यात्मक पुनर्जागरणको प्रतीक हो । यसले देखाउँछ कि मानवीय कमजोरी र गल्तीका बावजूद प्रेम, आस्था र जिम्मेवारीमाफत जीवनलाई पुनः सुन्दर बनाउन सकिन्छ । नारी-पुरुष समानता, सम्बन्धको स्थायित्व, वृद्ध र बालबालिकाको हेरचाहजस्ता मूल्यहरूले कथालाई समाजव्यापी अर्थ प्रदान गर्छन् । यसरी नारीत्व, संवेदनशीलता र जीवनका उज्याला-अंधारा दुवै पक्षलाई सौन्दर्यपूर्ण ढंगले प्रस्तुत गर्दै कथाले पाठकमा गहिरो भावनात्मक र नैतिक प्रभाव पार्छ ।

उपन्यासका महिला पात्रहरूको पीडा, मौनताभिन्नको सत्यता केवल व्यक्तिगत शून्यता मात्र होइन, पितृसत्तात्मक अवैधानिक संरचनाले थोपरेको वैधानिकता हो । उनीहरूको प्रतिरोध, अस्वीकार र आत्मसमीक्षाले विद्यमान असमानताको रेखाहरू भत्काउनुपर्छ भन्ने भाव देखाउँछ । जनयुद्ध, संघर्ष, अपागता, अपूर्ण सपना, घाइतेपना, उपचार, शान्ति प्रक्रिया, राजनीतिक संक्रमण र आजको निराशाजनक अवस्थानीय भावनात्मक सहानुभूति र ऐतिहासिक तथा राजनीतिक पृष्ठभूमि-२०६२/६३ को जनआन्दोलन, समग्र राजनीतिक व्यवस्था र माफियाकरणप्रति गहिरो आक्रोश-उपन्यासमा अभिव्यक्त गरिएको छ । यसरी व्यक्तिगत अनुभव र सामूहिक र 'ज नै' त क यथार्थलाई जोड्नु उ प न य । स क ं टुलो बल हो । प्रत्यक्ष संवाद र आत्मकथ शैली प्रयोग भएकाले कथा जीवित र रोचक बनेको छ ।

राजनीतिक आक्रोशलाई काव्यात्मक भाषाशैली-सिंहदरवार छिेका स्थलहरू...,' देशको आकाशमा फन्ड्या फर्काउँछ तर हावामा माफियाको गन्ध मिर्लिएको छ-जस्ता गहिरो अभिव्यक्तिले कान्तिचेतनासँग जोडिएको देखिन्छ । सँगै, मनोवैज्ञानिक दृष्टिले 'औंसीको जुन' आत्मनिर्वाण, अपराधबोध र अस्थिरताबाट पुनर्जन्मको यात्रा हो । सुवासले रक्सी र पलायनमाफत मानसिक पीडा लुकाउँछन् भने गीता प्रेम, क्षमा र समर्पणमाफत उनलाई जीवनतर्फ फर्काउने प्रयास गर्छन् । गीता केवल सुसारे मात्र होइनन्, चिकित्सक, आमा र साथीका भूमिकामा सुवासलाई भावनात्मक सन्तुलन दिन्छन् । त्यस्तै, नारायणको प्रेमलाई सन्तुलनमा राख्न स्वयं भ्रमको भूमरीमा फसेर पनि गीता प्रेमलाई पुनर्स्थापनाको भूमिकामा प्रस्तुत गर्छन् । कथाको मुख्य मोड आत्मबोध र सत्यलाई स्वीकार गर्नु नै हो, जसले अपराधबोधलाई शूद्धीकरण गर्दै पुनर्मिलन र मानसिक उपचार सम्भव बनाउँछ । यस उपन्यासमा पारम्परिक लेखनशैलीका अतिरिक्त उत्तरआधुनिक दृष्टिकोणको प्रयोग पाइन्छ । कथानकको

रैखकताभन्दा बढी अनुभवहरूको खण्डीकरण, स्मृतिका फिक्काबाट भविष्य हेर्ने दृष्टिकोण, जीवित मनको सत्यानुभूतिमाफत मौनतालाई विखण्डित गर्ने प्रवृत्ति देखिन्छ । आधुनिक जमानाको विखण्डित विचारलाई पारम्परिक जीवनदर्शनमाफत जोगाइ राख्ने उच्च कोटिको भूमिका यसले निर्वाह गरेको छ । ठाउँ-ठाउँमा प्रयोग भएको प्रविष्ट गद्यात्मक शैलीले पारम्परिक लेखनलाई अक्षमिटास र रौनकतर्फ तानेको छ ।

प्रेमलाई उपन्यासमा न केवल रमानी भावनाको रूपमा देखाइएको छ, न त शारीरिक आकर्षणको रूपमा मात्र । यसलाई समग्र प्राणी अस्तित्वको जननीका रूपमा चित्रण गरिएको छ । तर प्रेमभिन्न देखाइएको दार, आत्मालोचना, प्रायश्चित्त र समझदारीले विश्वासको संकट, अनिश्चितता, असुरक्षा र प्रेम अभावलाई देखाउने प्रयास गरेको छ । अन्त्यमा प्रेम विश्वास र समझदारीमा नै जीवित रहन्छ भन्ने सन्देश दिएको छ ।

उपन्यासका पात्रहरूको बहुआयामिक चरित्रले प्रेम, पीडा, असमानताको द्वन्द्वत्मक अवस्थाबाट गुज्रिँदै अन्त्यमा मिलनको सुखानुभूतिको विसर्जन पार्छ । नारी पात्रहरू कोमल, अबोध र निर्दोष भए पनि क्षमाशील, सहनशील, स्विकारोक्तिपूर्ण र भविष्यप्रति आशावादी देखिन्छन् । सत्यको लडाइँमा उनीहरू नै विजयी हुन्छन् । पुरुष पात्रमा अपराधबोध, आत्मसंघर्ष र उदारताका आयाम प्रवल देखिन्छन् । पात्रहरूले हतियार उठाउँदैनन् तर कार्णिक कान्ति गर्छन् । सत्यलाई स्वीकार्छन्, अहंकारको अन्त्य र सहअस्तित्वको सिद्धान्तको उदय गराउँछन् ।

निष्कर्ष

'औंसीको जुन' केवल प्रेमकथा होइन, यो मौन विद्रोह, सामाजिक विद्रोह, प्रेममा सहअस्तित्ववादी खोज, आत्मोन्मूलन र सत्यताको जीत हो । यसले नेपाली समाजको लैङ्गिक असमानताको प्रतिरोधलाई कलात्मक रूपमा अभिव्यक्त गर्छ । मिथक, प्रतीक र रूपकको गहन प्रयोगले पुस्तकलाई नयाँ उचाइ दिएको छ । चन्द्रलाल तामाङको यस कृतिले नेपाली उपन्यास परम्परामा नयाँ आयाम थपेको छ । यो नारीत्व, समाज, पारिवारिक जिम्मेवारी, आत्मबोध र नैतिक पुनर्जागरणको बहुआयामिक चित्रण हो । यसले व्यक्तिगत र सामाजिक जीवनका चुनौती, गल्ती र त्यसपछि क्षामामाफत पुनर्जन्मको मार्ग प्रस्तुत गर्छ । गीता र नायकको पुनर्मिलनले देखाउँछ कि जीवनमा असफलता वा व्यक्तिगत त्रुटि भए पनि प्रेम, सेवा र नैतिक प्रतिबद्धताबाट जीवनमा उज्यालो फर्कन सक्छ । यो कथा बहुआयामिक र प्रेरणादायक दृष्टान्त बनेको छ । यसले जीवन, समाज, परिवार र मानव संवेदनशीलताको वैज्ञानिक विश्लेषण गरेको छ । व्यक्तिगत मनोविचार, पारिवारिक, समाजशास्त्रीय र नैतिक विज्ञानलाई एकसाथ प्रस्तुत गर्दै यसले नारीको शक्ति, पुरुषको जिम्मेवारी, सामाजिक न्याय, प्रेम, क्षमा र पुनर्मिलनको बहुआयामिक भावनात्मक अन्तर्दृष्टि प्रदान गर्छ ।

यो कृति केवल एउटा उपन्यास मात्र नभई समय, समाज र मानवीय चेतनाको दस्तावेजका रूपमा अवतरित भएको छ । यसले युगको संवेदना, मान्छेको पीडा र प्रेमका विविध आयामलाई कलात्मक ढंगले प्रस्तुत गरेको छ । चन्द्रलाल तामाङको लेखनशैलीमा मौलिक दृष्टि, गहिरो मनोविश्लेषण र सशक्त अभिव्यक्तिको समन्वय पाइन्छ, जसले उनलाई आधुनिक नेपाली उपन्यास लेखनमा एक सशक्त परिचय दिलाउने सुनिश्चित देखिन्छ ।

कविता

एकबार जिन्दगी

संघर्ष त के हो र एकबार जिउनु न हो समयसँगै आयो, हँसायो सपनाभै छरपस्ट ।

गीता त्रिपाठी

आज दौडारहेको छ भोँलि विश्राम हुन्छ आज पढ्दै छु भोँलि थचक्क हुनु छ ।

बैस, जवानी, जिम्मेवारी सबै चटक छोडेर जानुपर्ने साँचो साथी त घाट पो रहेछ ।

संघर्षमै कसैले महल ठड्याउँछन् कसैले सम्भ्रानामा मित्रता तर अन्त्यमा सबै शून्यतामै हराउँछन् ।

अन्ततः न त संघर्ष बलियो रहिरहन्छ न त उमेरले साथ नै दिन्छ न त जवानी नै फर्केर आइदिन्छ न त भौतिकता नै रहन्छ

जे रहन्छ स्मृतिका पानामा जीवनका संघर्ष मात्र र त्यो क्षणिक जीवनलाई बाँधेर राख्ने एकबारको संघर्ष ।

कविता

के म नेपाली होइन र ?

बन्दै बन्दै 'हिन्द' पुग्छ कर्णाली सिमाना नाघे पनि छालले कहिल्यै भुल्दैन कर्णालीले 'कर्णाली' जसरी भुल्दैन वृक्षले पवन जसरी भुल्दैन माटोले पृथ्वी भुल्दैन माताले मातृत्व !

दल दाहाल नवकिरण

पखेटा बनेर आकाशमा भुलेर भूगोलका सीमा-रेखा निरिफक्री विचरण गर्छे कोइली पुग्छे लहामा त आसामसम्म पनि तर, भुल्दैन आफ्ना बचेराहरू र, त धाम नहुदैं क्षितिज पारी फर्किन्छे आफ्नै रनबन !

धोरै रहर त धेरै बाध्यताका पखालहरू नाघेर छोडेर आएको न्यानो माया छोडेर बाबुको कर्तव्य बोध छोडेर प्रियसीको अंगालो आइपुगेको छु विदेशी भूमिमा डायस्योराको साँघुरो आँगनबाट नियालिरहेछु लुम्बिनीको शान्ति चोक !

थुनिए टुप्को साँघुरो पिंजडाभित्र रोबोट समयको परिधिभित्र एका बिहानै मिचेर नयनहरू म सुस्ता पठिरहेछु लिम्पियाधुरा सम्भ्रिरेछु आमा, भौतिक हिसाबले यता रहे पनि मन त्यतै पोँछिएको छ सम्भ्रना त्यतै दौडिएको छ सुनामी छाल बनेर ।

म आफ्नो गर्वका साथ, सगरमाथालाई आफ्नो शिर बनाएर सधैं ! विश्वभरि चम्किरहने पिरमा पनि /भिरमा पनि अटल रहने म नेपाली !

हाम्रा महान् विद्वान् विदुषी, कलाकार, साहित्यकार र, नेता नेतृत्वहरूको जन्म लिएर योग्य, सक्षम र स्वावलम्बीको दिग्दर्शन सिकाउँदै देशकै उँचो ओहोवामा पुग्न सक्ने कुशल वीर सन्तानको जन्म दिइरहने त्यही म नेपाली !

पडानन्द, बुद्ध, भुक्तुलीलाई छातीमा बोकेर शोर्पा, गुरुङ, राई, मगर, श्रेष्ठ, विक, मोते जिरेल, रम्तेल, ब्राह्मण, क्षेत्री आदि सबैलाई वरिपरि साक्षी राखी जहाँ सदैव मिठो स्वरमा 'गीत' गाइरहने त्यही म नेपाली !

हाम्रा बाजेले खाँचो गाडेका तपो भूमिमा उभिएर आँप, चाँप, गुराँस, सुनाखरी, बुकी फुलहरूको आफ्नो/आफ्नो सुन्दरता एकरूपता देखाएर जीवन्त सजिएको देखिने हो, त्यही म नेपाली !

विचलित हुँदा सम्हाल्ने अतीतका यादहरू

आँसु मिचौली / लच्छी डाँडी / आइसपाइस, लुकामारी, छुपनछुपाइ या आँखमिचौली / गुल्लीडन्डा / गोली या कन्वा / खोपीहुस / कवडी / एम्बटदुबखट या लंगडी टांग / गुठा / लुडो र साँपसिँडी / सतोलिया / चैस अर्थात् शतरंज, डोगी अर्थात् रक्सी घुमाएर खेल्ने खेल हुन्थे । चि / बोल मेरी मछली किता पानी, तासका जुट पत्ती, किडी र चल सत्र / लट्टु आदि इत्यादि ।

यी सबै बाल्यकालमा मैले खेलेका खेल हुन् । कुनै आउटडोर, कुनै इन्डोर । यीमध्ये धेरै खेल खेल्दा पैसा लाग्दैनथ्यो । साथीहरूको संख्या धेरै या थोरै जति भए पनि हुन्थ्यो । लुडो, साँपसिँडी, शतरंज या तासका खेल एक ठाउँमा बसेर खेल्ने पनि अरु धेरै खेल जमिन या माटोसित जोडिएका खेल हुन्थे । त्यसैले घर आउँदा थुनो मैलो हुन्थे । विद्यालयको माध्यमिक तहमा पुरोपछि क्रिकेटसित पनि आत्मीय भइयो । फुटबल, ब्याडमिन्टनसित पनि आकर्षित भइयो । यी खेलहरूसित परिचित भएपछि पैसाको आवश्यकता पनि पर्न थाल्यो । त्यसपछि पैसाको महत्त्व पनि बुझियो । आफूसितको बजेटले ब्याडमिन्टनका लागि कर्क किन्ने कि क्रिकेटका लागि ब्याटबल ? हिसाबकिताब गर्न थालियो । त्यसपछि आफ्नो आर्थिक हैसियतअनुसारको खेलसित जोडिन थालियो । यसले फाइदा के भयो भने आफूलाई आफ्नो क्षमता र हैसियत दुवै थाहा हुँदो रहेछ । कहिलेकाहीँ पैसाकै अभावका कारण आफूले चाहेको खेल खेल्न नपाएर खिन्ता बोध भए पनि आज आएर लाग्छ, हामीले आफ्नो हैसियतअनुसारको आर्थिक व्यवस्थापन गर्ने कौशल त्यति वेले सिकेका हौं ।

त्यतिखेर यी खेल मनोरञ्जनका लागि मात्र हुन् भन्ने लाग्यो । तर आज आएर थाहा पाएँ, यी खेल मनोरञ्जनबाहेक स्थानीय संस्कृतिको हिस्सा पनि रहेछन् । पसिना र माटोसितको साइनो गार्सिवाइस रहेछन् खेलहरूले । साथी र समाजसित अन्तर्क्रिया गर्ने रोचक माध्यम रहेछ, खेलकुद । हरेक खेलसित उत्सुकता, उमंग, उत्साह, प्रतिस्पर्धा अदिका भाव जोडिएका हुन्छन् । यी भावले हामीलाई रचनात्मक र सिर्जनात्मकसँगै विविध किसिमका संवेग र संवेदनासित पनि जोड्छन् । यिनले हामीलाई नियमसित परिचित गराउँछन् र अनुशासनको पाठ पनि पढाउँछन् । कहिलेकाहीँ खेलमा परिमार्जन गरेर नयाँ किसिमको

रचनात्मकतासित अभ्यस्त पनि बनाउँछन् । शारीरिक स्वास्थ्यसँगै मानसिक स्वास्थ्यसित पनि यी खेल जोडिएका हुन्छन् । यी खेलमा आफूसित खेल्नहेको अर्को पात्रको मनोविज्ञानको अध्ययन गर्न पनि सघाउँदा रहेछन् । म अहिले साहित्य लेखन क्षेत्रमा छु । म व्यक्तिका मानसिकतालाई बुझ्ने प्रयत्न गरिरहेछु हरदम । यो सबै गुण मैले बाल्यकाल या किशोरावस्थामा खेलेको खेल र ती खेलसित जोडिएका मेरा साथीभाइसितको संगतबाट प्राप्त गरेको हुँ । त्यसैले म जीवनपर्यन्त ती खेल, खेलका सहभागी साथीहरू, मैले लुटुपुटु गरेको जमिनको वास्ता, आफ्नै र साथीहरूको शरीरबाट बगेका पसिनाहरूको सुगन्धलाई कहिले पनि विसर्न सकिदैनं । म वर्तमानबाट जबजब विचलित हुन्छ, तबतब मलाई अतीतका यी यादहरूले सन्हाल्छन् । त्यसैले यी यादहरू अप्रत्यक्ष किसिमले मेरो मानसिक स्वास्थ्यका ओखती पनि हुन् ।

यी त भए मेरा निजी अनुभूतिहरू । तर खेल त हामीले मानेको धर्म र अंगीकार गरेका संस्कृति र परम्परालाई समृद्ध बनाउने सानदार कुरा रहेछ । शिव र पार्वती मनोरञ्जनका लागि कोडा खेल्दा रहेछन् । महाभारतमा त भन्नु पासाको खेलले युद्धसम्मको स्थिति ल्याएको विश्लेषण गर्न सकिन्छ । मधेश त बेलाँचेलामा मुगल या अबध संस्कृतिसित पनि जोडिएको भूमि हो । त्यसैले मधेशले नबाबहरूले खेल्ने शतरंज, घुडदौड या चौपड खेलाइँ पनि बुझेको छ र यी खेलसित जोडिएको राजनीतिलाई पनि बुझेको छ । त्यसैले मधेश कहिलेकाहीँ आफ्ना नेताहरूसित असन्तुष्ट भएर सोच्छ, 'हामी कहिलेसम्म तिमिहरूको शतरंजको गोटी भइरहने ?'

मैले नेपालगन्जसित जोडिएको आफ्नो बाल्यकाल र किशोर वयका अनुभूतिका आधारमा खेल्बारे यति कुरा लेखेको हुँ । विद्यालय शिक्षाकै क्रममा वीरेन्द्र रिनड सिस्टका वेला हुने एप्लेटिक्स र त्यसबाहेकका भलिबल, फुटबल, ब्याडमिन्टनलगायतका खेलसित परिचित भएको हो । स्थानीय युवा हकी पनि खुब खेल्थे । पछि नेपालगन्ज शारीरिक सुगठन र भारोत्तोलनजस्ता खेलका लागि पनि प्रख्यात हुँदै गयो । खेल मनोरञ्जन, शारीरिक क्षमताको परीक्षण गर्ने प्रतियोगिता मात्र पनि होइन रहेछ । खेलाडीहरूमा राजनीतिक चेत पनि हुँदो रहेछ र त्यसले समाज रूपान्तरण या राजनीतिक परिवर्तनमा पनि उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गर्दो

रहेछ भन्ने कुरा नेपालगन्जका खेलाडीहरूले पन्चायतकालमा गरेका प्रतिरोधी प्रयासले पनि पुष्टि गर्दो रहेछ ।

अब त नेपालगन्ज अन्तर्राष्ट्रिय परिदृश्यमा पनि चिनिन थालेको छ । र यसरी चिनाउने काम गरिरहेछ- नेपालगन्ज म्याराथनले । यसबाट साबित हुन्छ, खेलकुद त अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा आफ्नो पहिचान, परिचय र हैसियत स्थापित गर्ने महत्त्वपूर्ण माध्यम पनि रहेछ । खेलसित जीवन र जगतका फराकिला र विविध आयाम जोडिएका हुँदा रहेछन् । समाजका लागि शिक्षा जति महत्त्वपूर्ण छ, खेलकुद पनि उतिकै महत्त्वपूर्ण हुँदो रहेछ । स्वस्थ समाज निर्माणमा खेलकुद साह्रै महत्त्वपूर्ण हुने रहेछ ।

खेलसित जीवन र जगतका फराकिला र विविध आयाम जोडिएका हुँदा रहेछन् । समाजका लागि शिक्षा जति महत्त्वपूर्ण छ, खेलकुद पनि उतिकै महत्त्वपूर्ण हुँदो रहेछ । स्वस्थ समाज निर्माणमा खेलकुद साह्रै महत्त्वपूर्ण हुने रहेछ ।

खेलसित जीवन र जगतका फराकिला र विविध आयाम जोडिएका हुँदा रहेछन् । समाजका लागि शिक्षा जति महत्त्वपूर्ण छ, खेलकुद पनि उतिकै महत्त्वपूर्ण हुँदो रहेछ । स्वस्थ समाज निर्माणमा खेलकुद साह्रै महत्त्वपूर्ण हुने रहेछ ।

अनुभूति

नयनराज पाण्डे

खेलसित जीवन र जगतका फराकिला र विविध आयाम जोडिएका हुँदा रहेछन् । समाजका लागि शिक्षा जति महत्त्वपूर्ण छ, खेलकुद पनि उतिकै महत्त्वपूर्ण हुँदो रहेछ । स्वस्थ समाज निर्माणमा खेलकुद साह्रै महत्त्वपूर्ण हुने रहेछ ।

मध्यपहाडी सडकमा नाली जाम ग्रामीण सडक जोखिमपूर्ण

बालाराम शोर्पा/मध्यान्ह
रुकुमपर्व, ५ मंसिर

मध्यपहाडी लोकमार्गमा नाली सफाई नहुँदा र ग्रामीण क्षेत्रमा नयाँ सडक निर्माण गर्दा नाली नै नबनाइदा रुकुमपूर्वका

अधिकांश सडक वर्षेनी जोखिमपूर्ण बन्दै आएका छन्। वर्षा सुरु हुनेबित्तिकै पानी निकास नहुँदा सडक भाँकेने, हिनाम्ये बन्ने र यातायात अवरुद्ध हुने समस्या दोहोरिरहेको छ।

स्थानीयवासीका अनुसार वर्षौंदेखि थुनिएका नाली सफाई नहुनु सडक विग्नको मुख्य कारण हो। पानी सिँधै सडकमै बग्ने हुँदा सतह चिर्ने, खाल्खाखुल्डी बढ्ने र यात्रा जोखिमपूर्ण

हुने गरेको छ। सिसने, पुया उत्तरगंगा र भूमे गाउँपालिकाका ग्रामीण सडकहरूमा पनि यही समस्या दोहोरिएको छ।

उद्योग वाणिज्य संघ रुकुमपूर्वका अध्यक्ष केवेन्द्र गौतमले नयाँ सडक निर्माणमा नाली छुट्टाई प्रवृत्ति अर्कै कायम रहेको बताए। उनले भने, 'डोजर त पुग्छ, नाली बनाउने सोचचाहिँ पुग्दैन। मध्यपहाडीमा समेत नाली सफाई नगर्दा समस्या ग्रामीण सडककै जस्तो भइरहेको छ।'

स्थानीयका अनुसार नाली सफाई र नाली निर्माण नसकेकाले रोजगारमैदान योजनाका कारण सार्वजनिक धन वर्षेनी मर्मतकै नाममा दोहोरिदो खर्च भइरहेको छ। नाली व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता नदिएकै कारण रुकुमपूर्वका सडक वर्षेनी जोखिमपूर्ण बन्दै जाने देखिएको छ। रुकुमपूर्वमा करिब ५५ किलोमिटर मध्यपहाडी लोकमार्ग पनि रहेको छ। तर यस खण्डमा वर्षौंदेखि नाली सफाई नहुनु र ग्रामीण सडक निर्माणमा नाली नै नबनाउँदा सडकको अवस्था जोखिमपूर्ण बन्दै आएको स्थानीयवासी र सरोकारवालाले बताएका छन्।

दम्भाममा ४ सय ६१ जना सेवाग्राहीलाई राहदानी

साउदी अरब/मस-

गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए), राष्ट्रिय समन्वय परिषद् साउदी अरबको सहकार्य र नेपाली राजदूतावास, रियादको आयोजनामा आयोजित राहदानी वितरण शिबिर दम्भाममा सम्पन्न भएको छ।

१४ नोभेम्बर २०२५ मा आयोजित शिबिरमा ४ सय ६१ जना सेवाग्राहीलाई नवीकरण

भएर आएका राहदानी हस्तान्तरण गरिएको दूतावासले जनाएको छ। साउदी अरबको प्रमुख औद्योगिक क्षेत्र मानिने पूर्वी प्रान्त दम्भाममा बसोबास र रोजगारी गर्ने नेपालीहरूको सुविधाका लागि यो शिबिर विशेष रूपमा आयोजना गरिएको हो। राहदानी वितरणका लागि नेपाली दूतावास, रियादका प्रथम सचिव टिका शर्माले टोलीको

नेतृत्व गरेका थिए। दूतावासका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा टाइम्स टाइम, दम्भाममा सेवा सहज र व्यवस्थित रूपमा प्रदान गरिएको थियो।

शिबिर सफल बनाउन विभिन्न स्थानीय संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्थापन, सहयोग र प्रविधिक सहायता जुटाइएको थियो। सेवाग्राहीहरूले लामो दूरीबाट आउनुपर्ने अस्विधा घटेको र छिटोछरितो सेवा पाएर राहत महसुस भएको बताउनुका साथै यस्तो शिबिर निरन्तर सञ्चालन हुनुपर्ने माग राखेका छन्। कार्यक्रमका साउदीका अध्यक्ष उमेश भट्टराईले राहदानी वितरणमा प्रत्यक्ष-परोक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सबैप्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दै, आगामी दिनमा पनि प्रवासी नेपालीको हितमा यस्ता सेवा-मुखी कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन गर्ने प्रतिवद्धता जनाए।

शितगंगामा विकास योजनाको गुणस्तरीय अनुगमन तीव्र

सूर्यप्रसाद भुसाल
अध्यापक, ५ मंसिर

नेपालकै ठूलो नगरपालिका शितगंगा नगरपालिकामा निर्माण सम्पन्न भएका र निर्माण भइरहेको विकास योजनाको गुणस्तरीय अनुगमनलाई तीव्रता दिइएको छ।

नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कृष्णप्रसाद सापकोटा र प्रशासकीय अधिकृत नुमलाल खनालले प्राविधिक इन्जिनियरसहित फोल्डमा पुगेर योजनाको नाप, नक्सा र गुणस्तर जाँच गर्ने कार्य थालेपछि गुणस्तरीय काम सुनिश्चित हुने भएको छ। शितगंगा नगरपालिकाका उपप्रमुख गीता भाटको संयोजकत्वमा रहेको अनुगमन समितिले सबै योजना अनुगमन गर्दै आएको छ। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सापकोटाले भने, 'अनुगमनका क्रममा कमसल काम पाइएमा भुक्तानी रोकिन्छ र दोश्रो पटक काम गर्न लगाइन्छ। स्थानीय सरकार र नागरिकको

अपेक्षा अनुसार काम गुणस्तरीय होस् भन्ने हाम्रो उद्देश्य हो।' प्रशासकीय अधिकृत खनालले भने, 'स्थानीय तहमा हुने विकास निर्माणका काम गुणस्तरहीन हुने गुनासो बढेका बेला हामीले योजना अनुगमनलाई तीव्रता दिएका छौं। सबै योजना अनुगमन भइरहेको छ र कुनै पनि कमसल काम भए कारवाही प्रक्रिया अघि बढाइन्छ।' नगरपालिकाले अनुगमन टोलीले सिफारिस नगरेसम्म भुक्तानी

नदिने नियम बनाएपछि विकट वडाहरूमा समेत गुणस्तरीय काम हुने भएको स्थानीय रेसम राज बन्जाडेले बताए। यस क्रममा शितगंगा नगरपालिका वडा नम्बर ८, ९, १० र ११ का दर्जनौं योजना अनुगमनलाई तीव्रता टोली र स्थानीय जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा अनुगमन गरिएको छ। नगरपालिकाले गुणस्तरीय र दिगो विकास सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यसहित अनुगमनलाई निरन्तरता दिने जनाएको छ।

‘अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सूचना र सञ्चार पहुँचमा सुधार आवश्यक’

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ५ मंसिर

नेपालमा अपांगता भएकाहरू सार्वजनिक सूचना तथा सञ्चार पहुँचबाट अर्कै पनि टाढै रहेको एक कार्यक्रमका सहभागीले बताएका छन्।

राष्ट्रिय बहिरा महासंघ नेपाल, राष्ट्रिय सांकेतिक भाषा दोभाषे संघ, अपांगता भएका महिलाहरूको महासंघ नेपाल र बहिरा-दृष्टिविहीन अभिभावक समाजको संयुक्त आयोजना तथा अपांगता अधिकार कोषको सहयोगमा शुक्रवार काठमाडौंमा आयोजित गोष्ठीमा अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सूचनामा पहुँच, उनीहरूले भोग्दै आएका चुनौती र आवश्यकताबारे गम्भीर छलफल भएको थियो।

कार्यक्रममा सहभागी विभिन्न सरकारी निकाय, स्थानीय तह, सञ्चार तथा शिक्षा क्षेत्रका प्रतिनिधि, अपांगता विज्ञ तथा प्रणाली, सरकारी कार्यालय, वेबसाइट, टेलिभिजन तथा डिजिटल माध्यम अपांगता भएका व्यक्तिहरूको आवश्यकता अनुरूप नवनेको तथ्य प्रस्तुत गरेका थिए।

उनीहरूले विशेषगरी बहिरा, दृष्टिविहीन, शारीरिक, बौद्धिक तथा मनोसामाजिक अपांगता भएका व्यक्तिहरूले दैनिक रूपमा भोग्ने कठिनाइबारे उदाहरणसहित प्रस्तुत गरेका थिए।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय बहिरा महासंघका महासचिव सीताराम ओझाले अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सूचना तथा सञ्चार पहुँचसम्बन्धी प्रस्तुति दिँदै सरकारी

कार्यालयहरूले प्रकाशित गर्ने सूचना ठूलो अक्षरमा नहुनु, युनिकोड फन्टको कमी, वेबसाइटहरू पहुँचयोग्य नहुनु, सूचना बोर्ड अपांगतामैत्री नहुनु, भिडियो सामग्रीमा क्याप्सन र सांकेतिक भाषा दोभाषेको कमी, डिजिटल बोर्डमा आवश्यक दृश्यता नपुग्नुजस्ता कारणले अपांगता भएका नागरिकहरू मुख्यधारको सूचनाबाट टाढा रहेको उल्लेख गरेका थिए। उनले सूचना बुझ्ने र पढ्ने अधिकार सबै नागरिकका लागि समान भए पनि व्यवहारमा भने ठूलो असमानता देखिएको बताए।

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयकी उपसचिव ममता बाँस्तोलाले मन्त्रालयले सांकेतिक भाषालाई व्यवस्थित गर्न नयाँ कार्यविधि तयार पारेको र स्वीकृतिको अन्तिम तयारी हुँदै गरेको जानकारी दिइन्। मान्यपरिषद्का निर्णय पनि सांकेतिक भाषामा सार्वजनिक भइरहेका छन् र सरकारले समावेशी सूचनाप्रवाहका लागि निरन्तर कार्यक्रम विस्तार गर्दै छ। उनले सूचनामा

समान पहुँच मन्त्रालयको प्राथमिकता रहेको बताइन्।

कार्यक्रममा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, भाषा आयोग, काठमाडौं महानगरपालिका तथा विभिन्न अपांगता संगठनका प्रतिनिधिले आफ्ना क्षेत्रमा सम्पूर्ण सूचनालाई अपांगतामैत्री बनाउन चुनौती रहेको स्वीकारेका थिए।

भाषा आयोगका प्रतिनिधिले नयाँ सांकेतिक भाषा शब्द संकलन पोखरामा सुरु गर्ने तयारी गरिएको जानकारी गराएका थिए। यस्तै, काठमाडौं महानगरका प्रतिनिधिले सांकेतिक भाषा सेवा केन्द्र थप गर्ने योजना समान रूपमा बुझ्न सक्ने सूचनाप्रवाह गर्न राज्यले बाध्यकारी नीति ल्याउनुपर्नेमा उनको जोड थियो। महासंघकी वरिष्ठ उपाध्यक्ष सत्यदेवी वाग्लेले बहिरा समुदाय अर्कै पनि सूचनाको मूलधारबाट टाढा रहेको उल्लेख गर्दै नीतिगत प्रतिबद्धता मात्र होइन, वास्तविक कार्यान्वयन तुरुन्तै सुरु गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याइन्।

अक्षरको अनिवार्य व्यवस्था, वेबसाइटहरू पूर्ण रूपमा पहुँचयोग्य बनाउने, अडियो तथा ब्रेल सूचनाको व्यवस्था, टेलिभिजनमा सांकेतिक भाषा भूयाललाई ठूलो र बुझ्ने गरी राख्ने, क्लोज क्याप्सनिङ अनिवार्य गर्नेलगायतका सुझाव दिएका थिए।

उनीहरूले विपद्, महामारी तथा आपतकालीन सूचनाहरू विशेषगरी सबै प्रकारका अपांगता भएका व्यक्तिले बुझ्न गरी निर्माण र प्रसारण गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए।

साथै, सरकारी कार्यालयहरूले गुनासो सुन्वाइ प्रणालीलाई अपांगतामैत्री बनाउनुपर्ने, कर्मचारीहरूलाई अपांगता संवेदनशील सञ्चारका तालिम दिनुपर्ने तथा सूचना तथा सञ्चारसम्बन्धी नीति बनाउँदा अपांगता भएका व्यक्तिहरूका संस्थाहरूको सहभागिता सुनिश्चित हुनुपर्ने माग गरेका थिए।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि गण्डकी प्रदेश सभा सदस्य सुनिता थापाले टेलिभिजनमा सांकेतिक भाषाका दोभाषेहरू अत्यन्तै सानो ठाउँमा रहेका समस्या भएको बताइन्। उनले विपद्को सूचना बहिरा व्यक्तिले बुझ्न नसक्ने जस्ता समस्यामाथि सरकार गम्भीर हुनुपर्नेमा जोड दिइन्। सबै प्रकारका नागरिकले समान रूपमा बुझ्न सक्ने सूचनाप्रवाह गर्न राज्यले बाध्यकारी नीति ल्याउनुपर्नेमा उनको जोड थियो। महासंघकी वरिष्ठ उपाध्यक्ष सत्यदेवी वाग्लेले बहिरा समुदाय अर्कै पनि सूचनाको मूलधारबाट टाढा रहेको उल्लेख गर्दै नीतिगत प्रतिबद्धता मात्र होइन, वास्तविक कार्यान्वयन तुरुन्तै सुरु गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याइन्।

गेरुवाको सरस्वती आधारभूत विद्यालय तीनतारे विद्यालय घोषणा

सन्तोष पौडेल/मध्यान्ह
बाँदा, ५ मंसिर

बाँदाको गेरुवा गाउँपालिका-५ विन्दास्थित सरस्वती आधारभूत विद्यालयलाई तीन तारे विद्यालय घोषणा गरिएको छ।

२०४६ सालमा स्थापना भएको विद्यालयले खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतासम्बन्धी १० सूचक पूरा गरेपछि गाउँपालिकाले प्रमाणीकरण गर्दै यसलाई तीनतारे विद्यालय घोषणा गरेको हो।

विद्यालयको ३६औं वार्षिक उत्सवको अवसरमा लुम्बिनी प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री जन्मजय तिमिल्सिनाको प्रमुख आतिथ्यतामा आयोजित कार्यक्रममा गाउँपालिका अध्यक्ष जमान सिंह केसी र उपाध्यक्ष लक्ष्मी कुमारी चौधरीले

विद्यालयका प्रधानाध्यापक योगेन्द्र कुमार चौधरीलाई प्रमाणीकरण प्रमाणपत्र प्रदान गरेका थिए। सभामा बोल्दै मन्त्री तिमिल्सिनाले तीन तारे विद्यालय घोषणा भएकोले अब विद्यालयले स्वच्छ, सुरक्षित र विद्यार्थीमैत्री वातावरण निर्माणमा गरेको मेहनतको औपचारिक मान्यता प्राप्त भएको बताए। उनले घोषणा कार्यक्रमको दिगोपन सुनिश्चित गर्ने शिक्षक,

विद्यार्थी, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहदेखि प्रदेश सरकारसम्म सबैले आफ्ना जिम्मेवारी इमान्दारीका साथ निर्वाह गर्नुपर्नेमा जोड दिए।

गेरुवा गाउँपालिकाका अध्यक्ष जमान सिंह केसीले पालिकाका सबै विद्यालयलाई क्रमशः तीनतारे विद्यालय घोषणा गर्ने लक्ष्य रहेको उल्लेख गर्दै भने, 'तीनतारे विद्यालय अभियानमार्फत गुणस्तरीय शिक्षा,

सुरक्षित विद्यालय र विद्यार्थीमैत्री वातावरण निर्माण गर्ने दृढसंकल्प गरेका छौं।' गाउँपालिकाले विद्यालयस्तरमै खानेपानी, सरसफाई, स्वच्छता शिक्षा, महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन, विपद् जोखिम व्यवस्थापनलगायत १० सूचक समेटिएको कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।

वास रोन्स परियोजनाको सहयोगमा आयोजित कार्यक्रममा नेपाल सरकारले ल्याएको तीन तारे पद्धति अनुसार गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्न अभियान अघि बढाइएको बताउँदै वाटर एड नेपालका परियोजना प्रबन्धक उमाशंकर यादवले निकट भविष्यमै पालिकाका सम्पूर्ण विद्यालय तीन तारे घोषणा हुने विश्वास व्यक्त गरे।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६
रथ्या कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा. लि. को मिति २०८२/०७/१७ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी श्री विल्डर्सनेस्ट कन्स्ट्रक्सन एण्ड कन्स्ट्रुक्चर्स प्रा. लि. (प्रा.लि. नं. ३३३३३३) कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०७/१८ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६
चन्द्राघाटा निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स प्रा. लि. को मिति २०८२/०७/२८ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी श्री चन्द्राघाटा कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. (प्रा.लि. नं. ३३६६६६) कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०७/२८ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको हकदवाई गर्न आउने वारेको सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०८०/०९/२४ मा दर्ता भएको दर्ता नं. ३३७१०६ को सिताराम लाइफटाइम सेन्टर प्रा. लि. नामक कम्पनीले दर्ता खारेज गरि पार्ड भनि यस कार्यालयमा निवेदन पेश गरेको हुँदा उक्त कम्पनीले कसैसँग खर्च लिएको वा सो कम्पनीको कतै तिनू बुकाउनु पर्ने दायित्व भए प्रमाण सहित हकदवाईको लागि ३५ दिन भित्र यस कार्यालयमा दर्ता नै आउनुहुन सक्नेसहित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। तोकिएको म्याद भित्र हक दायी गर्न नआएमा उक्त कम्पनीको दर्ता निरामनुसार खारेज गरिनेछ।

कर्मचारी हटाइएको सूचना

नेपाल सरकारबाट वैदेशिक रोजगार व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत प्राप्त यस EAST WEST PLACEMENT CENTER, INC PVT. LTD. (श्रम इजाजत पत्र नं. ४३७/०६०/०६१) मा कार्यरत निम्न कर्मचारीहरू हाल यस कार्यालयबाट हटाइएको सम्बन्धित सूचना जानकारी गरिन्छ। साथै निम्न व्यक्तिको नाम यस प्रा. लि. को कर्मचारीको श्रेयमा कुनै पनि किसिमको कारोबार नगर्नु, नगर्ना हुन तथा यदि को गरे गराएमा यस प्रा. लि. जिम्मेवार नहुने व्यहोरा यस सूचनाद्वारा सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ। यस बाहेक यदि कुनै दर्ता विरोध भएमा यस प्रा. लि. मा वा वैदेशिक रोजगार विभाग तत्काल, काठमाडौंमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ७ (सात) दिन भित्र सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं।

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	नागरिकता नं.	पद
१	जवहर लालिपुत्र	४४१००८/६१०	डिप्युटीमैज
२	सुरेन्द्र खण्डेल	२१-०१-४८-०८१३८	फ्रन्ट डेस्क
३	विजय मण्डल	३२२३२४४६७	डिप्युटीमैज
४	इश्वर लाल कर्नावाल	१२६६३७	प्रमुख कर्मचारी अधिकृत

EAST WEST PLACEMENT CENTER, INC PVT. LTD. (श्रम इजाजत पत्र नं. ४३७/०६०/०६१)
Nepalairmiti@shilpa.com, Lazimpat, Kathmandu, Ph. No.: ०१४५४०५१४, Mobile No.: ९८४६२४९४१

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६
एन्जल ल्याइवेज सेन्टर प्रा. लि. को मिति २०८२/०७/१४ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी श्री एन्जल टि. एन्जल कन्स्ट्रुक्सन प्रा. लि. (प्रा.लि. नं. ५०३३३) कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०७/१८ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६
वि. ए. एम. ब्रदर्स कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. को मिति २०८२/०७/१४ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी श्री वि. ए. एम. ब्रदर्स कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. (प्रा.लि. नं. २६५७७७) कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०७/१९ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

घरजग्गा कारोबार ओरालो लाग्दै राजस्व संकलन पनि घट्यो

मध्याह्न संवाददाता
काठमाडौं, २ मंसिर

देशभर घरजग्गाको कारोबार क्रमशः घट्दै गएको पाइएको छ। कारोबार घट्दै जाँदा राजस्व संकलनमा समेत हास्र आएको छ। कारोबारको विवरण प्राप्त भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागका अनुसार चालु आर्थिक वर्षको चार महिनामा राजस्व संकलनको मात्रा क्रमशः ओरालो लागेको छ।

सरकारले घरजग्गा कारोबारमा सहजीकरण गरेको भए पनि राजस्व संकलन अपेक्षित रूपमा बढ्न सकेको छैन। केही दिन पहिले मात्र सरकारले भूउपयोग (तेस्रो संशोधन) नियमावली संशोधन गरेको छ। गत कात्तिक महिनामा देशभरका मालपोत कार्यालयले २ अर्ब ७४

कोरोड ५१ लाख ७२ हजार १ सय ९९ बराबरको राजस्व संकलन गरेको थियो।

गत असोजमा २ अर्ब ७४ करोड ८५ लाख ५७ हजार ९ सय २७ बराबरको राजस्व संकलन भएको थियो। यस्तै, भदौमा ३ अर्ब १४ करोड ७ लाख १६ हजार ३ सय ३५ बराबरको राजस्व संकलन भएको थियो। गत साउनमा ३ अर्ब २८ करोड ९१ लाख ३८ हजार २ सय ४२ बराबरको राजस्व संकलन भएको भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागले जनाएको छ।

विभागका अनुसार गत कात्तिकमा सेवा करमाफत २१ करोड ३४ लाख ४७ हजार ४ सय १३, रजिस्ट्रेशन दस्तुर १ अर्ब ५० करोड ६२ लाख ९६ हजार १४ र पुँजीगत लाभकरमाफत ९९ करोड ७८ लाख ४४ हजार ३ सय ९२ संकलन गरेको थियो।

अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन निर्माणमा ३ अर्ब लगानी गरिँदै

काठमाडौं, मस- नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले दुई अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन निर्माणका लागि स्थापना हुने संयुक्त कम्पनीमा कुल ३ अर्ब लगानी गर्ने भएको छ। प्राधिकरण र भारतको पावर ग्रिड कर्पोरसन अफ इन्डिया लिमिटेडको संयुक्त कम्पनीमा लगानीको स्रोत सुनिश्चित गरिएको उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयले जनाएको छ। मन्त्रालयका सचिव चिरञ्जीवी चटौतका अनुसार प्राधिकरणले नेपालमा स्थापना हुने संयुक्त कम्पनीमा १ अर्ब र भारतमा स्थापना हुने संयुक्त कम्पनीमा २ अर्ब बराबरको स्वपुँजी लगानी हुनेछ।

मानिएका ती अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन सन् २०३० सम्म निर्माण हुनेछन्। प्रसारण लाइन निर्माणका लागि नेपालतर्फ स्थापना हुने कम्पनीमा प्राधिकरणको ५१ प्रतिशत र भारतीय कम्पनी पावर ग्रिड कर्पोरसन अफ इन्डिया लिमिटेडको ४९ प्रतिशत शेयर रहनेछ। यस्तै, भारतमा स्थापना हुने कम्पनीमा भारतीय कम्पनीको ५१ प्रतिशत र प्राधिकरणको ४९ प्रतिशत शेयर रहनेछ।

नेपालमा स्थापना हुने संयुक्त कम्पनीमा प्राधिकरणको आन्तरिक स्रोतबाट स्वपुँजी लगानी गरिनेछ। विदेशमा लगानी गर्न प्रतिबन्ध लगाउने ऐन, २०२१ को दफा ३ को उपदफा २ बमोजिम भारतमा स्थापना हुने संयुक्त कम्पनीको लगानीमा छुट दिइनेछ। उर्जा मन्त्रालयका सचिव चटौतका अनुसार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबमोजिम आवश्यक सूचना राजपत्रमा प्रकाशित गरी जानकारी दिइएको छ।

गोल्याण गुपद्वारा 'किड्स प्ले-डेट' आयोजना

काठमाडौं, मस- विश्व बाल दिवसको अवसरमा गोल्याण गुपले विहीवार जेन-जी शहीद परिवारका बालबालिकाका लागि 'किड्स प्ले-डेट' कार्यक्रम आयोजना गरेको छ। धुम्बाराहीको ऊष्म नेपाल फनपार्कमा आयोजित कार्यक्रममा शहीद परिवारका बालबालिका र उनीहरूका अभिभावक सहभागी थिए।

गोल्याण गुपले गत असोज २४ मा शहीद परिवारका बालबालिकाका लागि शैक्षिक वृत्ति योजना घोषणा गरेको थियो। योजनाअन्तर्गत हालसम्म २७ जना बालबालिकालाई १२ कक्षासम्मको शैक्षिक खर्च वेहोरनका लागि अभिभावकसँग समझदारी गरिएको छ। विहीवारको कार्यक्रममा शैक्षिक वृत्ति योजनामा सामेल काठमाडौंमा

रहेका शहीद परिवारका बालबालिका तथा अभिभावक सहभागी थिए। बालबालिकाले ऊष्मको फनपार्कमा विभिन्न मनोरञ्जनात्मक तथा बौद्धिक गेम खेलेर आनन्द लिएका थिए। कार्यक्रममा गोल्याण गुपका प्रवक्ता निर्देशक अक्षय गोल्याणले 'नयाँ परिवार'का सदस्यबीच परिचय आदानप्रदान गर्ने उद्देश्यले जमघट आयोजना गरिएको बताए। 'हाम्रो नयाँ परिवार साभ्ना प्रतिबद्धता र उद्देश्यले एकताबद्ध भएको हो' उनले भने, 'यस्तो परिवार, जहाँ प्रत्येक बालबालिकाको अधिकारको सम्मान, उनीहरूको कदर र संरक्षण गरिन्छ।' बालबालिकाको हित र विकासमा मात्र देशको समृद्धि सम्भव हुने भएकाले उनीहरूको स्वतन्त्रता, खुसी र अवसरको अधिकार सुनिश्चित गर्नुपर्ने उनले बताए।

गोल्याण गुपका कर्पोरेट अफेयर्स एन्ड कम्प्लाइन्स प्रमुख ज्योति गहलेले विश्व बालदिवसको अवसर पारेर बालबालिकाको अधिकारको सम्मान र संरक्षण गर्न कार्यक्रम आयोजना गरिएको बताइन्। बालबालिकाको खुसीमा उनीहरूको सबैखाले विकासका आयाम जोडिएका हुन्छन्, समाजको समृद्धिको मार्ग पनि यसबाटै सुरु हुन्छ। उनले भनिन्, 'आजको किड्स प्लेडेट यसैका लागि गरिएको हो।' गोल्याण गुपले जेनजी शहीद परिवारका बालबालिकाका लागि कक्षा १२ सम्म शैक्षिक वृत्ति प्रदान गर्ने घोषणा गरेको थियो। पहिलो चरणमा अभिभावकसँग समझदारीपत्रमा मात्र देशको समृद्धि सम्भव हुने विद्यालय, अभिभावक र गोल्याण गुपबीच त्रिपक्षीय सम्झौता गर्ने प्रक्रिया सुरु भएको छ।

नबिलले पायो प्रिफरेन्सियल सेयर जारी गर्ने अनुमति

काठमाडौं, मस- नेपाल धितोपत्र बोर्डले नबिल बैंकलाई अविमोच्य असञ्चिति अग्राधिकार (प्रिफरेन्सियल) सेयर निष्कासनको अनुमति प्रदान गरेको छ। बोर्डले नबिललाई ८ प्रतिशत लाभांश दरमा ५ करोड किताका लागि अविमोच्य असञ्चिति अग्राधिकार सेयर निष्कासनको अनुमति दिएको हो। सो सेयरको निष्कासन तथा विक्री पञ्चदशमा एनआइसी एसिया क्यापिटल रहेको छ। सो

सेयर भुक्तानी अवधि नतोकिएको तर निश्चित प्रतिशतको लाभांश दर प्रदान गर्न सक्ने विशेषता भएको पुँजी बजार उपकरण हो। परिपत्र विधिबाट निष्कासन हुने यो सेयरमा संस्थागत लगानीकर्ताले मात्र लगानी गर्न पाउनेछन्।

राष्ट्रिय जीवन बिमा कम्पनीको अध्यक्षमा रमेश अर्याल

काठमाडौं, मस- राष्ट्रिय जीवन बिमा कम्पनी लिमिटेडको सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा रमेश अर्याल नियुक्त भएका छन्। शुक्रवार कम्पनीको सञ्चालक समितिको बैठकले कम्पनीका सञ्चालक र आन्तरिक राजस्व

विभागका उपमहानिर्देशक रहेका अर्याललाई सञ्चालक समितिको अध्यक्ष पदमा नियुक्त गरेको हो। नेपाल बिमा प्राधिकरणका अध्यक्ष जनकराज शर्माले अर्याललाई शुक्रवार नै पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका थिए। सो अवसरमा नेपाल बिमा प्राधिकरणका निर्देशक पूजन हुंगेल अधिकारी र राष्ट्रिय जीवन बिमा कम्पनी लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिइओ) सुन्दर पन्थीलगायत पदाधिकारी उपस्थित थिए।

लाइसेन्स विवरणको जानकारी अब फेसबुकबाटै

काठमाडौं, मस- यातायात व्यवस्था विभागले छपाइ गरी वितरणका लागि तयार भएका सवारी चालक अनुमतिपत्र (लाइसेन्स)को विवरण अब फेसबुकमा राख्ने भएको छ।

विभागले विहीवार एक सूचना जारी गरी सुरक्षण मुद्रण केन्द्रबाट छपाइ सम्पन्न भई वितरणका लागि विभागमा प्राप्त भएका अनुमतिपत्रहरूको विवरण विभागको फेसबुक पेज 'हेल्लो यातायात व्यवस्था विभाग'मा प्रकाशन गरिने जानकारी गराएको छ।

विभागले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ, 'सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइका लागि अनलाइन फारम भरी 'एपुभ' भएपछि ७२ घण्टाभित्र लाइसेन्स लिन आउनुहोला भन्ने जानकारी यसअघि प्रणालीमाफत हुनुअघि आउने गरेको थियो। ध्वस्त

सुरक्षण मुद्रण केन्द्रबाट छपाइ सम्पन्न भई वितरणका लागि विभागमा प्राप्त भएका अनुमतिपत्रहरूको फेसबुक पेज 'हेल्लो यातायात व्यवस्था विभाग'मा प्रकाशन गरिनेछ। यसअघि यस्ता लाइसेन्सको जानकारी प्रणालीमाफत ७२ घण्टाभित्र लाइसेन्स लिन

आउनुहोला भनेर सन्देश पठाउने गरिएको थियो। तर जेनजी आन्दोलनमा उक्त प्रणाली ध्वस्त भएको थियो। फेसबुक पेजमा विवरणसहितको नाम समावेश भएको अवस्थामा आवेदनहरू सकल राजस्व रसिद र पुरानो सवारी चालक अनुमतिपत्र लिई विभागमा उपस्थित हुन पनि विभागले अनुरोध गरेको छ।

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Hairdresser	8	0	150	६५,९२४	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार
2.	Manicure/pedicure	7	0	150	६५,९२४	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

सम्पर्क: **Guideline Recruitment Service Pvt. Ltd.**
Basundhara Chanki, Kathmandu, Tel: 4389497, 982-2506451, 982-3461212
Email: info.guideline2024@gmail.com, Web: www.guidelinerecruitment.com

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Loading And Unloading Worker/Helper	5	0	1150	४३,४३५	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा मिति २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

गौरी शंकर ओमरसिज प्रा. लि.
सुकेधारा-८, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ८८९८३५३, ८८९८३०३
E-mail: info@gsoverseas.com.np, Web: www.gsoverseas.com.np

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Loading And Unloading Worker	11	0	1100	४९,५७७	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

K L Employment Service (P) Ltd.
शम्भु मार्ग, एयरपोर्ट, काठमाडौं, फोन: ४५६४११३, ४५९३१६०
Email: info@klemploment.com.np | Web: www.klemploment.com.np

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Assistant Technician (Maintenance)	15	0	150	४६,३५५	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार
2.	Labourers/Helpers	70	0	100	३७,५७७	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

NICE NICE RECRUITING AGENCY PVT. LTD.
Samakhusi-26, Kathmandu, Landline No: 01-4957256, Mob: 9843000020, 9862179537, 970-4804825, 970-4804834
Website: nicerecruitment.org, E-mail: nicerecruitingagency1062@gmail.com

Kerabari Rural Municipality
Office of The Rural Municipal Executive
Kerabari Morang
Koshi Province Nepal

Invitation for Bids

Second Date of Publication: 2082/08/06

- Kerabari Rural Municipality invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the Work.
- A complete set of Bidding Documents may be purchased from EGP System i.e. www.bolpatra.gov.np/egpby eligible Bidders with necessary document.

Name of the Bank: NIC Asia Bank. Name of Office: Kerabari Rural Municipality Sirshak No:14229
Office Code No: 801011312
Account no.: 0562056501423002 (for Bid Document Fee) Ga.1.1.Antarik Rajaswa Khata, Kerabari Gaupalika.
Account no.:0562056501423008 (for Bid Security for Cash Deposit) Ga.3.Sthaniya Taha Dharauti Khata Kerabari Gaupalika.

S N	Contract ID	Name of Contract	Estimated Amount (Excluding VAT and PS)	Bid Security	Bid Fee	Bid Submission & Open Date	Procurement Type
3	KRMC/MOR/W/ SQ-01(082/083)	Upgrading of Topthumki Tourism Area, KRM-04	NRs. 16,96,227.03	NRs. 50,000	NRs. 1,000	2082/08/21 BS	SQ Online

Chief Administrative Officer

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६

कोहोन्दी कन्स्ट्रक्सन एन्ड सप्लायर्स प्रा. लि. को मिति २०८२/०४/०८ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी **श्री कोहोन्दी कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. (प्रा.लि. नं. २४२४८६)** कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०४/१२ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृत प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

आोजना रोजगार कम्पनी: **A AND H LLC** पुरै स्वीकृत मिति: २०८२/११/०३

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Merchandise Pricing	2	0	130	४७,८२७	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

Spasa INTERNATIONAL PVT. LTD.
Kupondol, Lalitpur, Tel: 5439331, 5454499
Web: www.spasainternational.com.np
Email: pmt@spasa.wlink.com.np, pmt@spasainternational.com.np

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०६

मिति २०८२/०७/०९ गते साधारण सभा विशेष बमोजिम साविक कम्पनीको निर्णय बमोजिम चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी **नागराज इन्टरटेन्मेन्ट प्रा.लि. (दस्ता. नं. ३६६७३३)** कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०७/१७ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृत प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

आोजना रोजगार कम्पनी: **AL RAED SERVICE INVESTMENT** पुरै स्वीकृत मिति: २०८२/०८/०३

क्र.सं.	कार्यकारी पद	मानक संख्या	आवश्यक योग्यता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिष्ठान	समाप्ति मिति	समाप्ति स्थान	समाप्ति अवधि
1.	Operator Washing Machine	1	0	120	४४,९८८	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार
2.	General Presser	1	0	120	४४,९८८	क.सि. अन्वय	८	दिन	अनुसार

अन्तर्गत निर्माण कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हलुके।

Radium International Employment Services Pvt. Ltd.
Baneshwor, Kathmandu, Tel: 4489492, 01-4485172
Email: info@radiumemployment.com, Web: www.radiumemployment.com

सुदूरपश्चिमको लगातार दोस्रो जित

मध्यान्ह संवाददाता काठमाडौं, ५ मंसिर

सिद्धार्थ बैक नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) मा सुदूरपश्चिम रोयल्सले लगातार दोस्रो जित निकालेको छ। शुक्रवार

कीर्तिपुरस्थित त्रिवि क्रिकेट मैदानमा भएको खेलमा पोखरा एफेन्सर्सलाई १८ रनले पराजित गर्दै सुदूरपश्चिमले लगातार दोस्रो जित हासिल गरेको हो। पोखराको भने यो लगातार दोस्रो हार हो।

सुदूरपश्चिमले दिएको १९४ रनको लक्ष्य पछ्याएको पोखराले २० ओभरमा ५३ रनमा मात्र बाउनाउन सकेको छ। पोखराका लागि कप्तान कुशल भुर्तेलले अर्धशतकीय इनिङ खेले। उनले

३२ बलमा ४ चौका र ४ छक्काको सहयोगमा ५३ रन बनाए।

जिमी निशमले २५ बलमा २ चौका र ५ छक्काको सहयोगमा ४७ रन बनाए। पोखराका ओपनर एडम रोसिडटन पहिलो ओभरमै १ रनमा रनआउट भए। अर्का ओपनर दिनेश खरेल तेस्रो ओभरमा ६ रनमा आउट भए।

डान डायवेटले १६ बलमा १ चौका र ५ छक्काको सहयोगमा ३७ रन जोडे। बलिङमा सुदूरपश्चिमका हर्षित सिंहले २ विकेट लिए। कुमोईलिन, ऐरी, हेमन्त धामी, नरेन साउद र अर्धनास बोहराले एक-एक विकेट लिए।

त्यसअघि टस हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको सुदूरपश्चिमले निर्धारित २० ओभरमा सात विकेट गुमाउँदै १९३ रन बनाएको थियो।

सुदूरपश्चिमका लागि जोश ब्राउनले ३५ बलमा छ चौका र पाँच छक्काको मद्दतले सर्वाधिक ६८ रनको योगदान गरे। यसैगरी विनोद भण्डारीले ४३, क्रिस लिनले ३१ र कप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीले १५ रन बनाए।

पहिलो विकेटका लागि ब्राउन र विनोदले १०८ रनको शतकीय साझेदारी गरे। पोखराका लागि जिमी निशमले तीन र ड्यानियल डायवेट र आकाश चन्दले दुई/दुई विकेट लिए।

सुदूरपश्चिमले यसअघि काठमाडौं गोर्खाजमाथि २९ रनको जित निकालेको थियो। पोखरा भने पहिलो खेलमा विराटनगर क्रिक्ससँग पराजित भएको थियो।

नेपाल क्रिकेट संघको आयोजनामा मडिसर १ गतेदेखि सुरु भएको प्रतियोगितामा आठ टोली सहभागी छन्। एनपिएल अन्तर्गत शनिवार दुई खेल हुँदैछन्। विहान पोते १२ वजे हुने पहिलो खेलमा कर्णाली याक्स र लुम्बिनी लायन्सबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ। यसै अपराह्न ४ वजे हुने दोस्रो खेलमा काठमाडौं गोर्खा र विराटनगर क्रिक्सबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ।

कराते टोली इजिप्ट जाने

काठमाडौं/मस- सिनियर विश्व कराते च्याम्पियनसिपको २७औं संस्करणमा सहभागी हुन नेपाल कराते टोली आइतबार इजिप्टको काइरो जाने भएको छ।

नोभेम्बर २७ देखि ३० तारि कसम्म हुने प्रतियोगितामा २ महिला खेलाडीले नेपालको चुनौती प्रस्तुत गर्ने छन्। एरिका गुरुङ ६८ केजीमाथि तथा सानुमाया थिङले एकल कातामा प्रतिस्पर्धा गर्ने छन्।

अफिसियलमा नेपाल कराते महासंघका अध्यक्ष युवराज लामा, महासचिव दावा गुरुङ र कृष्णप्रसाद गौतम, टिम व्यवस्थापकमा रवि महर्जन तथा प्रशिक्षकमा कुशल श्रेष्ठ र मन्डेकाजी श्रेष्ठ रहेका छन्। तारा गुरुङ र खेलाडी सन्तोष श्रेष्ठपनि टोलीसँगै इजिप्ट जाने छन्। टोलीलाई सफलताको शुभकामना दिँदै राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङले शुक्रवार एक कार्यक्रमबीच विदाइ गरे।

जेसिस क्वार्टरफाइनलमा

काठमाडौं, मस- जेसिस ११औं रेडियन्ट कप अन्तरविद्यालय बास्केटबल प्रतियोगिताको सिनियर गर्ल्समा शुक्रवार क्वार्टरफाइनलमा प्रवेश गरेको छ।

स्युचटारस्थित आयोजक रेडियन्ट पब्लिकको कोर्टमा जेसिसले एलआरआईलाई १७-१४ ले पराजित गर्‍यो। जेसिसकी सकिना महर्जनले १० अंक जोडिन्।

जुनियर ब्याडजमा पिपुल्सले रेडियन्टलाई १३-८ ले पाखा लगाउँदै क्वार्टरफाइनलमा स्थान सुरक्षित गर्‍यो। विजयी टिमका लागि लमिज मगरले ४ अंक जोडे।

सिनियर ब्याडजमा ओएससले रेडियन्ट रिडर्सलाई ३७-२८, पिपुल्सले एनआईसी एकेडेमीलाई ३६-१९, कश्यपले एलआरआईलाई २५-१५, पुष्पसदनले आयोजक रेडियन्ट पब्लिकलाई ४६-४३ र बेबी एन्जलले सभ्यतालाई २०-५ ले पछ्याउँदै प्रिक्वार्टरफाइनलमा स्थान बनाए। ओएससका सिद्धान्तले १६, पिपुल्सका बचनले

१८, कश्यपका इसान तिमल्सनाले १३ र बेबी एन्जलका आर्यन १२, पुष्पसदनका रवन महर्जनले नगरकोटीले १० अंक बढे।

प्याब्सन मध्य क्षेत्रीय बास्केटबल सोमबारदेखि

काठमाडौं/मस- प्याब्सन मध्य क्षेत्रीय समितिको आयोजनामा १४औं प्याब्सन मध्य क्षेत्रीय बास्केटबल प्रतियोगिता सोमबारदेखि हुने भएको छ। प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न करिब ४ लाख रुपैयाँ खर्च हुने प्रतियोगिता संयोजक एवं आयोजक समितिका उपाध्यक्ष तेजप्रकाश श्रेष्ठले जानकारी दिए। गत संस्करणको सिनियर ब्याडजमा हेम्स तथा जुनियर ब्याडज र सिनियर गर्ल्समा काठमाडौं जेभियर्स च्याम्पियन बनेका थिए। शीर्ष तीन स्थानमा रहने टिम, अनुशासित टिम, 'मोस्ट भेलुएबल प्लेयर' र सर्वाधिक स्कोरकर्तालाई टुफी, पदक तथा प्रमाण पत्र प्रदान गरिने छ। फाइनल मंसिर १३ गते हुनेछ।

कोर्टमा खेलाइने छ। नकआउट चरणदेखि सम्पूर्ण खेल भने इन्डोमेटभामा हुनेछ। उद्घाटन कार्यक्रम पनि इन्डोमेटभामै हुनेछ। प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न करिब ४ लाख रुपैयाँ खर्च हुने प्रतियोगिता संयोजक एवं आयोजक समितिका उपाध्यक्ष तेजप्रकाश श्रेष्ठले जानकारी दिए। गत संस्करणको सिनियर ब्याडजमा हेम्स तथा जुनियर ब्याडज र सिनियर गर्ल्समा काठमाडौं जेभियर्स च्याम्पियन बनेका थिए। शीर्ष तीन स्थानमा रहने टिम, अनुशासित टिम, 'मोस्ट भेलुएबल प्लेयर' र सर्वाधिक स्कोरकर्तालाई टुफी, पदक तथा प्रमाण पत्र प्रदान गरिने छ। फाइनल मंसिर १३ गते हुनेछ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: PALMARA SECURITY SDN BHD
पुर् स्थान: २०८२/०९/१२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	13	0	र. कामदार	1700	५७,६३६	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हुनेछ।

SKY OF THE WORLD MANPOWER PVT. LTD.
Tilganga-9, Manpower Bazar, Kathmandu, Tel.: 01-4591316, Mob.: 9851068774, 9851035867
E-mail: skymanpower1039@gmail.com, info@skymanpower.com.np, Web: www.skymanpower.com

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: MAB AGRICULTURE-HORTICULTURE SDN BHD
पुर् स्थान: २०८२/०९/०८
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Plantation Worker	250	0	र. कामदार	1700	५७,६३६	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हुनेछ।

Y.K. MANPOWER AGENCY PVT. LTD.
4th Floor, Giri Complex, Sambhumba-9, Airport, Kathmandu Tel.:(+977-014599181, 014597116), +977 9801234995.
E-mail: ykmanpoweragency@gmail.com, Web: www.ykmanpower.com

ZERO COST RECRUITMENT OPPORTUNITY FOR QATAR & SAUDI !!
शुन्य लागत अन्तर्गत कतार र साउदीमा वैदेशिक रोजगारीको अवसर !!

कम्पनी: MAJESTIC MEDICAL HOME CARE
पुर् स्थान: २०८२/०९/२५
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Driver Light Vehicale	1	0	र. कामदार	1500	५८,२६०	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.
2.	Dental Hygienist	0	6	र. कामदार	3200	१,२४,३२९	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.
3.	Admin Coordinator	0	1	र. कामदार	3000	१,१६,५८०	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हुनेछ।

कम्पनी: TRIPLE BA REAL ESTATE COMPANY
पुर् स्थान: २०८२/०९/२०
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Waiter	5	0	र. कामदार	2363	८६,२४०	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.
2.	Room Boy/Housekeeper	5	0	र. कामदार	2363	८६,२४०	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (30 November 2025) मा हुनेछ।

विजन एन्ड वैल्यु ओभर्स पब्लिक लिमिटेड
GPO Box: 7764, Dhapasi Marg, Basundhara, Kathmandu, Nepal
Tel.: 014379749 | 014379162 | 014379450 | 9863194835 | 9863194834 | 9863194832

ओमना रोजगार कम्पनी: GULF ROCK ENGINEERING
पुर् स्थान: २०८२/०९/२५
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Mine Cleaner	11	0	र. कामदार	126	४६,३५५	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.
2.	Blasting Worker	2	0	र. कामदार	126	४६,३५५	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर १३ गते (29 November 2025) मा हुनेछ।

AASTHA CONSULTING PVT. LTD
G.P.O. Box: 3451, Gongabu town planning, Kathmandu-29, Nepal. Tel.: 977-1-4987995, 4989849
Mob.: 9803031722, 9851088773, 980887534, 9801188873, 9851072628
Email: aasthaconsultingnepal@gmail.com, www.aasthaconsulting.com.np

मकाउमा वैदेशिक रोजगारीको अवसर
Macau मुलुकको Macau सहरस्थित एक प्रसिद्ध GURKHAS EKTA INTERNACIONAL DE MACAU LIMITADA कम्पनीबाट निम्न कामदारहरूको माग भएकोले सकल राहाती, १२ प्रति पासपोर्ट साइजको कलर फोटो र अभ्यासका प्रमाणपत्र सहित ब्यासिफ्र सम्पर्क राख्नुहोस्।

पुर् स्थान: २०८२/०९/२२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२
सलामी नं.: ६०२९३२४२

सि. नं.	कामदारको पद	आय	संख्या	आवृत्त	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	50	0	र. कामदार	7072	१,२४,९८१	क.क.ि. अन्तरगत	घ.घ.घ.	च.च.च.	छ.छ.छ.

अन्तर्वार्ता मेलापार कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८२ मंसिर १३ देखि २० गते सम्म (29 November to 6 December 2025) मा हुनेछ।

एकता इन्टरनेशनल प्रा. लि.
अस. इ.ज.उ.त.प.उ.
सं. ४५८/०६०/०६९
टोखा-१०, सामाखुसी, काठमाडौं, फोन: ८४८०६०८, ८४८८८४६

केराबारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
केराबारी मोरङ
कोशी प्रदेश नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना
(प्रकाशित मिति: २०८२/०८/०५)

यस कार्यालयको मिति २०८२/०८/२७ गते प्रथम पटक प्रकाशित सूचना अनुसार तपशिल बमोजिमको कार्यको लागि निर्धारित समयसिमा भित्र विद्युतीय प्रणाली मार्फत रिजल्टको दस्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मूल्याङ्कन गर्दा तपसिल बमोजिमको बोलपत्र "न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभुत रुपमा प्रभावशाली हुनु भएकाले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ (संसोधन सहित) को दफा २७ को उपदफा १ बमोजिम छनौट गरिएकाले सोही ऐनको उपदफा २ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताहरूको जानकारीको लागि यो आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपसिल

क्र.स.	टेक्का नं./कामको विवरण	छनौट गरिएको बोलपत्रदाता	कबोल अंक रु (भ्याट सहित)
१	KRMC/MOR/G/NCB-02(082/083), Procurement of Various Types of Office Masalanda Goods	श्री एन. पी. ट्रेड एण्ड स्टेजनेरी सप्लायर्स, बानेश्वर-३४, काठमाण्डौ	रु. ९,९६,७८४.३

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नेपालगन्ज कन्क्लेभमा जेनजी बहसदेखि फाइनप्रिन्ट फिभरसम्म

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, ५ मंसिर

नेपालगन्जमा शुक्रबार 'नेपालगन्ज डिस्कॉस'को पाँचौं शृंखला सम्पन्न भएको छ। अघिल्लो वर्षभन्दा भिन्न, यस वर्ष कार्यक्रममा 'फाइनप्रिन्ट फिभर' समेत सञ्चालन गरिएको थियो, जसले कन्क्लेभलाई साहित्य, विचार र बहसको संयोजनमा रूपान्तरण गर्‍यो।

कार्यक्रमको सुरुवात सफ्टवेयर इन्जिनियर अरशद कमल सिद्दीकीको 'डिजिटल युगको दोधार : प्रविधि वरदान कि अभिशाप' शीर्षक प्रस्तुतीकरणबाट भयो। उनले प्रविधिको सदुपयोग र दुरुपयोग दुवै पक्ष प्रस्ट्याउँदै डिजिटल युगले ल्याएका सम्भावना र चुनौतीबारे विस्तृत जानकारी दिए।

सूर्य थपलिया, नेपालगन्ज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष टंकबहादुर धामी र व्यापार तथा निर्यात प्रवर्धन केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक शरद्विक्रम राणा सहभागी थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन अर्थ-पत्रकार सुरेशराज न्यौपानेले गरे।

वक्ताहरूले नेपालगन्जलाई आर्थिक केन्द्रका रूपमा अधि बढाउन क्रसबोर्ड पर्यटन महत्वपूर्ण आधार बन्न सक्नेमा जोड दिए।

सिइओ छाजेडले भारतीय पर्यटकलाई बेवास्ता गर्ने प्रवृत्ति हटाउनुपर्ने उल्लेख गर्दै सवारी जाँचका नाममा उनीहरूलाई भन्फट दिने गरिएको बताए। उनले 'युरोप र अमेरिकाबाट आएका मात्रै पर्यटक मान्ने धारणा गलत हो' भन्दै भारतीय बाजारको विशाल सम्भावना औल्याए। नेपाल पर्यटन

तेजीसँग संगठित हुन मद्दत गरेको उनले बताइन्।

राजनीतिमा तत्काल प्रवेश नगर्ने स्पष्टता दिँदै उनले आर्थिक वास्तविकता र निर्वाचन खर्चका चुनौती औल्याउँदै प्रश्न गरिन्, 'अहिले राजनीतिमा आएँ भने मेरो आयस्रोत के? जेनजीहरू भन्छन् पछिहेका छन्, क्याम्पेन चलाउन फन्डिङ कसले गर्ने?'

युवा उद्यमी मञ्चका अध्यक्ष घिमिरेले आवधिक आन्दोलनले उद्यम क्षेत्र अन्धोलाई परेको उल्लेख गर्दै भने, 'व्यवसाय विस्तार गर्ने कि नगर्ने? लगानी गर्ने कि नगर्ने? अन्धोलाई मात्रै छ।'

कन्क्लेभमा वरिष्ठ अभिनेता राजेश हमालसँग पत्रकार पवन आचार्यले संवाद गरे। हमालको पुस्तक 'युगदेखि युगसम्म' यस वर्ष प्रकाशित भएको छ।

पत्रकार यज्ञ खत्री र 'ज्ञानिका'का लेखक दिदी सापकोटासँग मध्यान्ह दैनिकका सम्पादक जनक नेपालले संवाद गरे।

कन्क्लेभको अघिल्लो दिन आयोजित प्रि-सेसनमा 'महानगर: एक सपना-उदाउँदो सहर र पुरानो सहर जोड्ने बहस' शीर्षक सेसनमा नेपालगन्ज उपमहानगर प्रमुख प्रशान्त विष्ट र कोहलपुर नगर प्रमुख पूर्णप्रसाद आचार्य सहभागी थिए। सञ्चालन पत्रकार फलक गैरेले गरे।

त्यस्तै 'देश जोड्ने खेलकुद' शीर्षक सेसनमा नेपाल रन युकेका संस्थापक सन्तोष राई, राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीका पूर्वकप्तान एलवी क्षेत्री र हाम्रो खेलकुदका सम्पादक प्रकाश तिमल्सिना वक्ता थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन क्रिकेटर तथा सञ्चारकर्मी ममता

दोस्रो सेसन 'नेपालगन्ज: आर्थिक राजधानीको नारा र सम्भावना' शीर्षकमा भयो। सेसनमा केएल दुगड गुप्ता सिइओ प्रदीप छाजेड, नेपाल पर्यटन बोर्डका

बोर्डका सूर्य थपलियाले क्रसबोर्ड पर्यटनले देशकै रूपान्तरण गर्न सक्ने दावी गर्दै भारतीय पर्यटकका आवश्यकतामा लचिलो हुनुपर्ने बताए। उनले वेडिङ इन्स्टिटेसनका

रूपमा नेपालगन्जलाई विकास गर्न सकिने सम्भावना पनि प्रस्तुत गरे।

उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष धामीले नेपालगन्जमा सुक्खा बन्दरगाह निर्माण अपरिहार्य भएको उल्लेख गरे। उनले नेपालगन्जबाट भारतीय सहर, लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिमका राजधानी सहरहरू मात्र तीन घण्टामा पुग्न सकिने भएकाले यहाँ बन्दरगाह स्थापना गरे आयात-निर्यात खर्च घट्ने तर्क गरे।

व्यापार तथा निर्यात प्रवर्धन केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक राणाले देशको आर्थिक सन्तुलन अत्यधिक विग्रिएको बताउँदै भने, 'हामी एक रूपैयाँ निर्यात गर्छौं भने आठ रूपैयाँ आयात गर्छौं, नेपालगन्जमा त एक रूपैयाँ निर्यात गर्दै ३० रूपैयाँ आयात

भइरहेको छ।' उनले संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र निजी क्षेत्र मिलेर 'भिजन २०३०' तयारी गर्नुपर्ने सुझाव दिए। साथै उनले नेपालका 'प्राइमरी प्रोडक्ट' उत्पादनमा सुधार गर्नुपर्ने र नेपाललाई 'ल्यान्डलक' वाट 'ल्यान्डलिक' मा रूपान्तरण गर्नुपर्ने धारणा राखे।

कन्क्लेभमा 'जेनजी विद्रोहपछिको नेपाल: अन्धो र अवसर' शीर्षकमा अर्को महत्वपूर्ण सेसन भयो। यसमा समाजशास्त्री राम गुरुङ, जेनजी अभियन्ता रक्षा बम, मिस नेपाल वर्ल्ड २०२५ लुना लुईटेल र युवा उद्यमी मञ्चका अध्यक्ष सुदीप घिमिरे सहभागी थिए। सञ्चालन डा. ब्रजा पापागाईले गरे। समाजशास्त्री गुरुङले

जेनजी विद्रोह विभेदकारी नीतिप्रति आक्रोशबाट उत्पन्न भएको दावी गर्दै यो आन्दोलन 'विरोधबाट सुरु भएको' बताए। मागलाई संस्थागत गर्न सके भविष्यमा यस्ता आन्दोलन दोहोरिन नपर्ने पनि उनले बताए।

मिस नेपाल लुईटेलले शिक्षा क्षेत्रमा सुधार, राज्य प्रणालीको पारदर्शिता र सुशासन अत्यावश्यक रहेको प्रस्ट पारिन्। आन्दोलन कठिन भए पनि आवश्यक भएको उनको धारणा थियो।

जेनजी अभियन्ता रक्षा बमले जेनजी आन्दोलन सामूहिक चेतनाबाट सञ्चालित भएको बताउँदै आफूहरूको माग पारदर्शिता मात्र भएको बताइन्। सामाजिक सञ्जालले जेनजीलाई

फाइनप्रिन्ट फिभरमा 'स्वस्थ' का लेखक डा. नवराज केसीसँग सुमित्रा न्यौपाने, 'चमेलीको फूल वैजनी रुमाल'का लेखक सुबिन भट्टराईसँग

धापाले गरिन्। यसैबीच शनिबार ११औं धारा नेपालगन्ज म्याराथन आयोजना हुँदै छ।

'परान' बन्यो यस वर्षको सर्वाधिक कमाउने फिल्म

काठमाडौं/मस- नेपाली फिल्म क्षेत्रमा यो वर्ष बक्स अफिसमा असाधारण होडवाजी चलेको छ। वर्षको पहिलो ६ महिनामै तीन फिल्मले व्यावसायिक रेकर्ड राखेका छन्। कात्तिकसम्म वर्षकै सबैभन्दा धेरै कमाउने फिल्म 'ऊनको स्वीटर' थियो, जसलाई पछि 'जेरी अन टप' ले उछिन्थ्यो। तर यी दुवैको रेकर्ड अब फिल्म 'परान'ले तोडिसकेको छ।

'जेरी अन टप' ले विहीवारसम्म १२ करोड १४ लाख रूपैयाँ गस कारोबार गरेको सिनेपा: बक्स अफिसको तथ्यांक छ। तर 'परान'ले त्यही अवधिमा १२ करोड ६६ लाख रूपैयाँ कमाउँदै वर्षकै नम्बर-१

फिल्मको स्थान सुरक्षित गरेको छ।

अब फिल्म २० करोडभन्दा तल व्यापार गरेको '१२ गाउँ', 'जारी', 'छक्का पञ्जा ५', 'कोहिनूर' लगायतका सुपरहिट फिल्मको रेकर्ड तोड्ने दौडमा प्रवेश गरेको छ। यस्तो भए 'परान' नेपाली फिल्म इतिहासमा तेस्रो सबैभन्दा बढी कमाइ गर्ने फिल्म बन्नेछ। शुक्रवारबाट चौथो हप्तामा प्रवेश गरेको फिल्मले देशभरका हलमा अझै उत्कृष्ट व्यावसायिक रफार कायम राखेको छ। साधारण दिनमै ३०-४० शो हाउसफुल भइरहेका छन्। विदाको दिन त टिकट किन्ने मुस्किल हुने अवस्था देखिन्छ। यही ट्रेन्ड जारी रहे 'परान'ले २० करोडको आँकडा पार गर्न धेरै समय नलाग्ने विश्लेषण गरिएको छ।

फिल्मको भावनात्मक कथावस्तु, खासगरी बाबु-छोराको सम्बन्धको मर्मस्पर्शी चित्रण, दर्शकलाई हलमै रुवाउने मुख्य तत्व बनेको छ। हलभित्र रुवाइएका दर्शकका भिडियोहरू सामाजिक सञ्जालमा भाइरल हुँदा फिल्मको लोकप्रियता फनै चलिआएको छ। दीपक आचार्य 'काकु'को निर्देशनमा बनेको फिल्मले दैनिक ३०-५० लाखसम्म गस कारोबार गरिरहेको तथ्यांकले देखाउँछ। यही गतिमा सप्ताहान्तसम्म कलेक्सन १४ करोड नाघ्ने प्रक्षेपण गरिएको छ।

निर्माण पक्षका अनुसार 'परान'लाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा समेत प्रदर्शन गर्ने तयारी तीव्र छ, जसले फिल्मको कलेक्सनलाई अझै उचाइमा पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

नेपाली चलचित्र उद्योगका लागि 'परान'को सफलता अत्यन्त उत्साहजनक मानिएको छ। फिल्म विश्लेषकहरूका अनुसार दर्शकको सकारात्मक प्रतिक्रिया र भावनामा खेल्ने कथावस्तुले यसलाई वर्षकै नम्बर-१ फिल्म बनाएको हो।

'ऊनको स्वीटर' भारतका विभिन्न सहरमा प्रदर्शन

काठमाडौं/मस- चलचित्र 'ऊनको स्वीटर' शुक्रवारदेखि भारतमा प्रदर्शन गरिएको छ। भारतको विन्तरक कम्पनी एसली प्रोडक्सनका प्रमुख एवन राईका अनुसार भारतको दार्जिलिङको एसभिएफ सिनेमा, कर्त्याङको फन्टाजी सिनेमा, नाम्ची इम्पेरियल सिनेमा, गान्तोकका डेन्जोड, वज्र र आइएनओएक्स गान्तोक तथा सिलिगुडीका सिनेमा सिटीसेन्टर, वेगा सर्कल, एम्पोलिस र साउथ सिटी सिनेमामा चलचित्र प्रदर्शन

गरिएको हो। नयाँ दिल्ली, असमलगायत स्थानमा भने आगामी हप्ता प्रदर्शन गरिने जनाइएको छ।

गायक सुजन चापागाई, निर्देशक नवीन चौहान, अभिनेता-अभिनेत्रीसहितको समूहले दार्जिलिङ, सिलिगुडी, गान्तोक, कर्त्याङ र कालिम्पोङका हलमा पुगेर दर्शकसँग प्रत्यक्ष भेटघाट गर्ने कार्यक्रमसमेत तय गरिएको छ।

राईले भने, 'सिक्किम सरकार र स्थानीय समुदायले देखाएको साथले भविष्यमा नेपाली

चलचित्रको उपस्थिति भारतभर उल्लेखनीय बनाउन मद्दत गर्नेछ। ऊनको स्वीटर हाम्रो पहिलो प्रयास हो, र यसले वलियो संकेत दिइसकेको छ।'

यसअघि बुधवार एमजी रोड, गान्तोकमा आयोजित 'ऊनको स्वीटर साँभ' कार्यक्रममा दर्शकको उल्लेख्य सहभागिता रहेको राईले जानकारी दिए।

चलचित्र गत वैशाख २६ गते प्रदर्शनमा आएको थियो। चलचित्रमा नवीन चौहानद्वारा लेखन तथा निर्देशन रहेको छ।

महिला हिंसा अन्त्य गरौं।

- महिला हिंसा जहाँसुकै र जो सुकैबाट पनि हुन सक्छ, सचेत होऔं,
  - महिलामाथि शारीरिक, मानसिक, आर्थिक र सामाजिक रूपमा हिंसा हुन सक्छ,
  - कुनै प्रकारको हिंसा भएमा उजागर गर्ने हिम्मत गरौं,
  - हिंसामा परे तत्काल कानूनी सहायता लिऔं,
  - कानूनी सहायता र सहयोगका लागि महिला हेल्पलाइन (११४४) मा सतर्क गरौं,
  - घर-परिवार, विद्यालय, कार्यालय र समाजमा समान व्यवहार गरौं,
  - महिला अधिकार र सतमानको संरक्षणमा सबै जिम्मेवार बनेौं,
  - हिंसामुक्त घर तथा समाज निर्माणमा जिम्मेवार होऔं,
  - महिला हिंसा विरुद्ध शून्य सहनशीलता अपनाऔं।
- महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान सफल पारौं

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड